

Latvijas Neredzīgo bibliotēkas pārskats par darbu 2018. gadā

SATURS

Pārskata perioda kopsavilkums	3
1. Vispārīgs Latvijas Neredzīgo bibliotēkas raksturojums	4
2. Finansiālais nodrošinājums.....	5
3. Materiālā un tehniskā stāvokļa vērtējums	6
4. Personāls.....	8
5. Pakalpojumu piedāvājums un pieejamība.....	10
6. Krājums	16
7. Darbs ar bērniem un jauniešiem	20
8. Novadpētniecība un tifloģija	23
9. Projekti.....	26
10. Publicitāte	26
11. Sadarbības tīkla raksturojums	28
12. Metodiskais un konsultatīvais darbs	30
Pielikumi	33

Pārskata perioda kopsavilkums

Darba prioritātes 2018. gadā:

1. Darbs pie jaunu **lasītāju piesaistes**, veidojot sadarbību ar publiskajām bibliotēkām un sociālās aprūpes centriem, balstoties uz izmaiņām Autortiesību likumā.
2. Bibliotēkas **publicitāte**, bibliotēkas darbiniekiem piedaloties semināros, konferencēs un kongresos, iepazīstinot ar Latvijas Neredzīgo bibliotēkas piedāvātajiem pakalpojumiem, kā arī aktīvi darbojoties sociālajos tīklos un uzsākot darbu pie jaunas mājaslapas izveides.
3. **Krājuma uzskaites sakārtošana**, veicot inventarizāciju.

Jauni pakalpojumi

1. Lai veicinātu lasītprātību, bibliotēka saviem jaunākajiem lasītājiem pārskata periodā piedāvā jaunu pakalpojumu — “**Grāmatu suņi**”, kas dot bērniem iespēju lasīt grāmatas kopā ar terapijas suņiem.
2. Lai papildinātu jaunākās informācijas klāstu krievvalodīgajiem lasītājiem, bibliotēka pārskata periodā sākusi izdot jaunu **audiožurnālu “КАЛЕЙДОСКОП ”**, kas iznāk četras reizes gadā.

Nozīmīgi un jauni projekti

Ar Rīgas domes atbalstu 2018. gadā bibliotēka organizējusi divus vērienīgus pasākumus “**Ielīgojam Jāņu dienu**” un “**Svecīšu aizdegšana Strazdumuižā. Mēs savai Latvijai**”, kas svētkus “atveda” arī līdz Strazdumuižas ciemata un tās apkārtnes iedzīvotājiem, radot dalībniekiem kopības sajūtu, piederību vietējai kopienai un mūsu valstij.

Problēmas, to risinājumi

Kā viena no galvenajām problēmām pārskata periodā bija lasītāju - bērnu un jauniešu - piesaiste. Lai to risinātu, bibliotēka sadarbojusies ar tuvumā esošajām skolām un pirmsskolas iestādēm, organizējot dažādas aktivitātes. Īpaši strādāts pie bērnu un jauniešu krājumu uzlabošanas un papildināšanas.

1. Vispārīgs Latvijas Neredzīgo bibliotēkas raksturojums

Īss situācijas apraksts

Latvijas Neredzīgo bibliotēka (turpmāk LNerB) ir Kultūras ministrijas pārraudzībā strādājoša valsts tiešās pārvaldes iestāde.

LNerB ir **publiska bibliotēka**, kuras darbības mērķis ir sniegt bibliotekāros, bibliogrāfiskos un informacionālos pakalpojumus plašam iedzīvotāju lokam Latvijā un ārvalstīs, kā arī nodrošināt cilvēktiesības brīvi un neierobežoti saņemt kvalitatīvu informāciju personām, kuras ir neredzīgas, ar redzes traucējumiem vai citādām lasīšanas grūtībām. Bibliotēka nodrošina pieejamību kultūras mantojumam, t.sk. retajām Braila raksta grāmatām, novadpētniecības un tifloloģijas krājumam, un daudzpusīgiem pakalpojumiem, veicot informācijas reproducēšanu pielāgotā veidā – audiogrāmatas, grāmatas Braila rakstā un palielinātā drukā, vieglajā valodā ar kombinētiem pielāgojumiem.

Bibliotēka **Rīgā** atrodas Strazdumuižā, kas jau izsenis ir kalpojusi par redzes invalīdu dzīvošanas, pulcēšanās un nodarbinātības vietu. LNerB atrodas izdevīgā vietā un iekļaujas vienotā infrastruktūrā, kurā atrodas un darbojas organizācijas un iestādes redzes invalīdu vajadzībām. Bibliotēka apkalpo Rīgā, Jūrmalā, Ādažu, Aizkraukles, Babītes, Baldones, Bauskas un citos Latvijas novados dzīvojošos lasītājus, izmantojot bibliotēkas automašīnu un Latvijas Pasta starpniecību.

LNerB ir **7 filiālbibliotēkas**, kuras atrodas Latvijas lielākajās pilsētās:

- **Balvu filiālbibliotēka** apkalpo lasītājus Balvu, Baltinavas, Rugāju, Viļakas, Alūksnes, Apes un Gulbenes novados;
- **Cēsu filiālbibliotēka** apkalpo lasītājus Cēsu, Alojās, Amatas, Beverīnas, Cesvaines, Jaunpiebalgas, Lēdurgas, Līgatnes, Madonas, Mazsalacas, Naukšēnu, Pārgaujas, Priekuļu, Raunas, Rūjienas, Smiltenes, Strenču, Valkas, Valmieras, Vecpiebalgas novados, Gulbenes novada Lejasciemā;
- **Daugavpils filiālbibliotēka** apkalpo lasītājus Daugavpils, Jēkabpils, Aknīstes, Dagdas, Ilūkstes, Jaunjelgavas, Jēkabpils, Krāslavas, Krustpils, Neretas, Salas un Viesītes novados;
- **Liepājas filiālbibliotēka** apkalpo lasītājus Liepājas, Aizputes, Alsungas, Durbes, Grobiņas, Kuldīgas, Nīcas, Pāvilostas, Priekules, Rucavas, Saldus, Skrundas un Vaiņodes novados;

- **Rēzeknes filiālbibliotēka** apkalpo lasītājus Rēzeknes, Aglonas, Ciblas, Kārsavas, Līvānu, Lubānas, Ludzas, Preiļu, Riebiņu, Varakļānu, Vārkavas, Viļānu un Zilupes novados;
- **Ventspils filiālbibliotēka** apkalpo lasītājus Ventspils, Dundagas, Mērsraga, Rojas, Talsu un Ventspils novados.

Izmaiņas bibliotēkas darbībā pārskata periodā

No 2018. gada oktobra LNERB Rīgā pagarinājusi lasītāju apkalpošanas laiku: darba dienās no 10:00 līdz 18:00 (pirms tam no 10.00 līdz 17.00) un sestdienās no 10:00 līdz 15:00 (pirms tam bibliotēka lasītājus sestdienās neapkalpoja), tā nodrošinot iespēju bibliotēku apmeklēt arī tiem, kas darba dienās strādā, ģimenēm kopā ar bērniem un studentiem.

Bibliotēku akreditācija

Pārskata periodā Latvijas Neredzīgo bibliotēka Rīgā un tās filiālbibliotēkas akreditētas. Tām piešķirts vietējās nozīmes bibliotēkas statuss.

2. Finansiālais nodrošinājums

1. tabula "Bibliotēkas finansiālais nodrošinājums"

	2016	2017	2018
Kopā (EUR)	536513	636614	674732
Valsts pamatbudžets	534285	636001	672354
Citi ieņēmumi:	2228	613	2378
<i>t. sk. valsts budžeta iestāžu saņemtie transferti no pašvaldībām</i>	939	480	2203
<i>t. sk. ziedojumi un dāvinājumi</i>	1289	133	175
<i>t. sk. VKKF finansējums</i>	—	—	—
<i>t. sk. pārējie ieņēmumi</i>	—	—	—

2018. gadā bibliotēkas finansējums bija **674732 EUR**, salīdzinot ar iepriekšējo gadu, tas ir palielinājies par 6%, jo tajā ietvertas pastāvīgās pilna gada izmaksas par bibliotēkas jaunajām telpām Rīgā pēc pārcelšanās, kā arī izmaksas minimālās algas un vidējā atalgojuma paaugstināšanai.

Papildus valsts pamatbudžeta dotācijai 2018. gadā saņemti transferti no pašvaldībām 2203 EUR - Rīgas domes IKSD Tradicionālo kultūras pasākumu finansēšanas konkursos piešķirtais līdzfinansējums bibliotēkas iesniegto projektu realizēšanai:

Ziedojumu kontā 2018. gadā no privātpersonām saņemti ziedojumi 175 EUR – atbalsts bibliotēkas darbības nodrošināšanai.

LNERB pārskata gada finansējums nodrošina bibliotēkas pamatfunkciju veikšanu, tomēr tas ir nepietiekams pakalpojumu paplašināšanai un attīstībai.

2. tabula “Bibliotēkas izdevumi”

	2016	2017	2018
Izdevumi kopā (EUR)	535511	637494	674791
Darbinieku atlīdzība (bruto)	470446	528578	566493
Krājuma komplektēšana	3699	4112	4778
Grāmatu reproducēšana	3424	3481	4456
Pārējie kārtējie izdevumi	57358	99248	96729
Pamatlīdzekļu iegāde	584	2075	2335

Pārskata perioda LNERB izdevumu lielāko daļu - 83.9% sastāda darbinieku atlīdzība, t.i., atalgojums, darba devēja valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas, pabalsti un kompensācijas. Vērojot pēdējo 3 gadu dinamiku, var secināt, ka darbinieku atlīdzība palielinājusies, nodrošinot konkurētspējīgu darba samaksu.

Palielinājies arī grāmatu iegādei izlietoto līdzekļu daudzums, līdz ar to ir pieejams plašāks grāmatu klāsts reproducēšanai bibliotēkas mērķauditorijai pielāgotajos formātos – skaņu ierakstos un Braila rakstā.

3. Materiālā un tehniskā stāvokļa vērtējums

Veiktie un plānotie telpu un ēku rekonstrukcijas projekti un remontdarbi

LNERB centra bibliotēka Rīgā 2018. gadā darbojās jaunā ēkā, kur bibliotēkas lietotājus apkalpo labiekārtotās, gaišās telpās ar jaunu inventāru, grāmatu krājums ir izvietots plauktos, kas brīvi pieejami arī neredzīgiem lasītājiem, kā arī ir labiekārtots “bērnu stūrītis”. Abonements un lasītava ir ērti pieejami personām ar funkcionāliem traucējumiem.

Arī LNERB Jelgavas filiālbibliotēkas telpa, kas remontēta iepriekšējā gadā, ir atbilstoša tehniskā stāvoklī, lai sniegtu kvalitatīvus bibliotēkāros pakalpojumus.

2018. gadā ir veikts remonts Rēzeknes filiālbibliotēkā 39,6 m² platībā. Kopējās remonta izmaksas 3560 EUR. **Pēc remonta telpas aprīkotas ar jaunām mēbelēm - grāmatu un žurnālu plauktiem, galdiem, krēsliem un bērnu mēbelēm.**

LNERB Ventspils filiālbibliotēkā, nomainot vecās mēbeles ar prasībām atbilstošiem grāmatu plauktiem un citu inventāru, uzlabota krājuma brīvpieeja lasītājiem un telpas estētika.

Iekārtas, aprīkojums

3. tabula “Bibliotēkas iekārtas un aprīkojums”

	Darbiniekiem (skaits)	Lietotājiem (skaits)	Vērtējums (– cik gadus veca ir tehnika)
Serveri	1	—	Ekspluatācijā 6 gadi
Datori	34	18	Ekspluatācijā līdz 5 gadi – 18; 5-6 gadi – 17; vecāki par 10 gadiem - 17
Printeri	15	9	Vecāki par 10 gadiem - 12 Braila raksta printeri un 7 tintes un lāzera printeri.
Skeneri	1	1	Vecāki par 10 gadiem
Multifunkcionālās iekārtas	12	6	Ekspluatācijā līdz 5 gadi – 9, vairāk kā 5 gadi - 9
Palielināšanas iekārtas		6	Vecākas par 10 gadiem

Dator tehnika un specializētā tehnika, kas tika saņemta lietošanā no KISC publisko bibliotēku attīstības projekta “Trešais tēva dēls” ietvaros 2005. - 2008. gadā, ir novecojusi un nolietojusies. Finansiālo iespēju robežās Bibliotēka ir nomainījusi lietošanai nederīgās tehnikas vienības. Pārskata periodā lasītāju darba vietām centra bibliotēkā iegādāti 3 jauni datori, trīs filiālbibliotēkās nomainītas multifunkcionālās iekārtas, darbiniekiem – 2 jauni datori, 4 multifunkcionālās iekārtas.

Problēmas un to risinājumi materiāla un tehniskā stāvokļa jomā

Nepieciešams telpu remonts Daugavpils, Liepājas un Cēsu filiālēs, kā arī nolietotās tehnikas nomaiņa filiālbibliotēkās.

4. Personāls

Personāla raksturojums

2018. gadā bibliotēkas amatu sarakstā ir 46 amata vietas. Strādājošo darbinieku skaits 31.12.2018. - 47 darbinieki, no kuriem 37 strādā centra bibliotēkā Rīgā un 10 – filiālbibliotēkās (Balvos – 1, Cēsīs – 1, Daugavpilī – 2, Jelgavā – 1, Liepājā – 2, Rēzeknē – 2, Ventspilī – 1).

Nepilnu slodzi pārskata periodā strādājuši 6 darbinieki (4 bibliotekāri un 2 reproducēšanas nodaļas darbinieki).

No kopējā darbinieku skaita 23 ir bibliotekārie darbinieki, 14 darbinieki strādā pie grāmatu reproducēšanas Braila raksta nodaļā un skaņu ierakstu studijā.

No visiem bibliotekārajiem darbiniekiem 12 ir ar bibliotekāro izglītību vai to turpina apgūt:

- 6 - ar augstāko izglītību (maģistrs vai tam pielīdzinātā līdz 1993. gadam iegūtā augstākā izglītība),
- 3 - ar bakalaura grādu un 1.līmeņa profesionālo augstāko jeb koledžas izglītību,
- 2 - ar profesionālo vidējo izglītību (darbinieki, kuri apguvuši 960 akadēmisko stundu Profesionālās tālākizglītības programmu “Bibliotēku zinības”),
- Viena darbiniece ar bakalaura izglītību citā specialitātē 2018.gadā ir uzsākusi studijas 240 stundu tālākizglītības programmā, 1 - turpina mācības Latvijas Kultūras koledžā Bibliotēku informācijas specialitātē.

Pārskata periodā pieņemti divi jauni bibliotekārie darbinieki.

Apbalvojumi un pateicības

Pārskata gadā LNerB Braila raksta nodaļas vecākais redaktors Ivars Ozoliņš par ieguldīto darbu grāmatu reproducēšanā Braila rakstā saņēmis valsts apbalvojumu — Triju zvaigžņu ordeni.

Finansējums personāla attīstībai

Lai attīstītu darbinieku kompetences un paaugstinātu viņu kvalifikāciju, Bibliotēka veicina personāla iesaistīšanos dažādos profesionālās pilnveides pasākumos un iespēju robežās finansē mācības. Pārskata periodā LNerB finansējusi 5 profesionālās pilnveides pasākumus (skat. 4. tabulu). Šim mērķim izlietoti **413 EUR**.

4. tabula "Bibliotēkas finansētie profesionālās pilnveides pasākumi"

Nr. p.k.	Norises laiks	Organizētājs/ Norises vieta	Pasākuma nosaukums, galvenās tēmas	Stundu skaits
1.	28.-29.03.2018. 26.04.2018.	Latvijas Nacionālā bibliotēka	Bibliotekāru prof. pilnveides kursi "Metodiskais darbs reģiona galvenajā bibliotēkā"	30
2.	05.-29.05.2018.	FN-SERVISS, SIA	Darba aizsardzības 60 stundu apmācības programma	60
3.	29.-30.05.2018.	Latvijas Bibliotekāru biedrība	Daļība Latvijas akadēmisko, speciālo un publisko bibliotēku direktoru sanāksmē	
4.	24.08.2018.	Latvijas Nacionālā bibliotēka	Bibliotekāru prof.pilnveides kursi "Dāvinājums un ziedojums bibliotēkā"	4
5.	19.-20.09.2018.	Latvijas Bibliotekāru biedrība	Novadpētniecības konference	8

Problēmas un to risinājumi personāla jomā

Bibliotēkas darbinieki aktīvi interesējas par iespējām konstruktīvi pilnveidot savas profesionālās zināšanas un prasmes un dara to pastāvošu iespēju un resursu robežās.

LNERB jāizstrādā profesionālās pilnveides plāns nākamajam plānošanas periodam, jāplāno profesionālās pilnveides pasākumi atbilstoši bibliotēkas darba specifikai. Ikdienas konsultatīvajā darbā bez telefona un e-pastiem jāizmanto interneta vietnēs pieejamās saziņas iespējas –skype u.c.

2018. gadā pieci bibliotēkas darbinieki pieteikušies kārtot profesionālās kvalifikācijas eksāmenu. Pārējie izvēlējušies apmeklēt seminārus vai kursus, atbilstoši sava konkrētā darba specifikai.

5. Pakalpojumu piedāvājums un pieejamība

Galvenie rādītāji

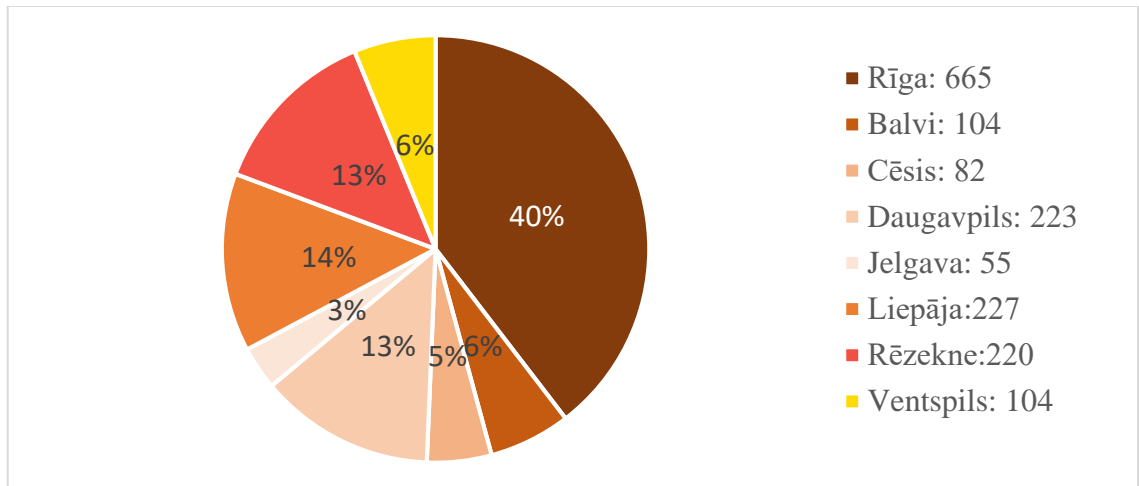
5.tabula "Bibliotēkas pamatrādītāji"

	2016	2017	2018	% salīdzinot ar iepr. gadu	
Lietotāju skaits	1848	1710	1680	-7,47	-1,75
<i>t. sk. bērni</i>	189	156	162	-17,5	+3,8
Fiziskais apmeklējums	35403	33297	31712	-5,94	-4,76
<i>t. sk. bērni</i>	2337	1859	2037	-20,5	+9,57
Virtuālais apmeklējums	56388	74447	70159	+32	-5,76
Sociālo tīklu apmeklējums (skatījumi)	40747	220427	237010	+441	+7,52
Izniegums kopā	119898	98732	79672	-17,7	-19,31
<i>t.sk. audiogrāmatas</i>	68986	53635	40939	-22,25	-23,7
<i>t.sk. audiožurnāli</i>	1439	1661	1384	+15,4	-16,7
<i>t.sk. mūzikas ieraksti</i>	4352	2601	2337	-40,23	-10,15
<i>t.sk. grāmatas Braila rakstā</i>	3956	2768	2258	-30,03	-18,42
<i>t.sk. grāmatas redzīgo rakstā</i>	8184	8778	7783	+7,26	-11,34
<i>t.sk. seriālizdevumi</i>	27028	28168	23503	+4,22	-16,56
<i>t.sk. citi dokumenti (spēles, mapes)</i>	70	108	84	+54,3	-22,2
<i>t.sk. bērniem</i>	2722	2575	1667	-5,4	-35,3

Analizējot bibliotēkas reģistrēto lietotāju skaitu, redzams, ka tas ir nedaudz samazinājies, tomēr vērojama arī pozitīva tendence — salīdzinot ar iepriekšējiem gadiem, lasītāju skaits sarucis minimāli.

Izvērtējot reģistrēto lasītāju skaitu (sk. 1.attēls), redzams, ka 40% visu bibliotēkas lasītāju reģistrēti Rīgā. Lasītāju ziņā lielākās filiāles — Liepāja (14%), Daugavpils (13%) un Rēzekne (13%).

1.attēls "LNerB reģistrētie lasītāji 2018. gadā"

2017. gada fiziskā apmeklējuma samazinājums skaidrojams ar bibliotēkas atrašanās vietas maiņu, ar ko lietotājiem nācās aprast, kā arī pārceļšanās laika apkalpošanas pārtraukumu. 2018. gads bijis lietotāju ieradumu maiņas un jaunu pakalpojumu piedāvājuma iepazīšanas gads.

Samazinājies arī virtuālo apmeklējumu skaits, toties audzis sociālo tīklu apmeklējums, vēlreiz atgādinot, cik svarīga ir šī platforma lasītāju sasniegšanā un informēšanā.

Izsnieguma rādītāju svārstības ietekmējuši vairāki faktori. Viens no tiem – iepriekšējo gadu nekonsekvence izsnieguma uzskaitē veido situāciju, ka iepriekšējo divu gadu rādītāji ir lielāki nekā 2018.gadā. Otrs faktors — audiogrāmatu formāta nomaina. Reproducējot parastā iespiedraksta grāmatu, bija nepieciešamas vismaz piecas, sešas kasetes, bet CD mp3 formātā to pašu informāciju var ietvert vienā, divos kompaktdiskos. Līdz ar to samazinājies audiogrāmatu izsniegums.

Lai arī bibliotēkas darba rādītāji jaunajās telpās, aktīvi piedāvājot plašu un daudzveidīgu resursu klāstu, kopumā vērtējami pozitīvi, skaitliskā izteiksmē tos iespējams uzlabot.

Pakalpojumu attīstība, jauninājumi

Bibliotēka regulāri strādā pie savu pakalpojumu uzlabošanas, meklējot dažādus veidus, kā kvalitatīvi apkalpot savus lasītājus. Gan Rīgā, gan filiālēs tiek rīkoti dažādi pasākumi, izstādes, lekcijas. Tiek strādāts pie krājuma uzlabošanas, norakstot vecus un morāli novecojušus dokumentus un iepērkot kvalitatīvu literatūru.

Bibliotēka strādā pie savu lasītāju loka paplašināšanas, tajā iekļaujot personas ar dažādām lasīšanas grūtībām – cilvēkus, kuriem redzes problēmas veidojas vecuma dēļ, pēc acu operācijām, insulta u.c.

Sabiedrības, lasītāju viedokļa izzināšana par bibliotēkas darba kvalitāti

2018. gadā ir veiktas divas bibliotēkas apmeklētāju aptaujas internetā. Tā kā aptaujāto lasītāju skaits bijis salīdzinoši neliels, lai no tiem izdarītu kvalitatīvus secinājumus, 2019. gadā plānots veikt pārdomātāk izstrādātas aptaujas.

Ārpus speciāli veidotām aptaujām, apmeklētāju viedoklis par izlasīto grāmatu, mūzikas CD, diktora, ieraksta kvalitāti tiek uzziņāts ikdienas komunikācijā starp bibliotekāru un lasītāju. Tiek uzklauti lasītāju viedokļi un ieteikumi un krājums tiek komplektēts, ievērojot lasītāju informatīvās vajadzības.

Ārējie apkalpošanas punkti kā pakalpojums

Bibliotēkas vadība un darbinieki aktivizējuši plašu informēšanas kampaņu, lai piedāvātu bibliotēkas pakalpojumus ārpus bibliotēkas telpām, piemēram, sociālajos aprūpes centros “Zemgale”, “Liepa” un Viļaka, kur reizi trijos mēnešos notiek audiogrāmatu un mūzikas CD apmaiņa.

Reizi divos mēnešos bibliotēkas speciālisti dodas uz Rīgas Vājredzīgo un neredzīgo biedrības «Redzi mani» telpām Avotu ielā 31, kur apmeklētājiem tiek piedāvātas grāmatas audioformātā un Braila rakstā, kā arī priekšā lasīšanas pakalpojumi, kopīgi pasākumi un bibliotekāru sagatavotie dzejas lasījumi, kas guvuši lielu piekrišanu.

Bibliotēkas pieejamība un pakalpojumi personām ar īpašām vajadzībām

Bibliotēkas viena no pamatfunkcijām ir apkalpot lasītājus, kuri nevar lasīt parasto iespiedrakstu. Arī citus pakalpojumus bibliotēka cenšas padarīt maksimāli pielāgotus šo cilvēku vajadzībām.

Bibliotēka piedāvā plašu pielāgotās literatūras klāstu: **audiogrāmatas, grāmatas Braila rakstā, palielinātā drukā un vieglajā valodā.**

Bibliotēkā pieejami ar speciālām programmām un tehniku aprīkoti datori, kas atvieglo darbu cilvēkiem ar redzes problēmām. Pārskata gadā pusi no viesiem datorapmeklētājiem bija cilvēki ar redzes traucējumiem.

Pieejami arī Braila raksta printeri, lai neredzīgi cilvēki varētu izdrukāt sev nepieciešamos dokumentus. Bibliotēkas lietotājiem ir iespēja arī elektroniski atsūtīt nepieciešamos materiālus, bibliotekāri tos reproducē Braila rakstā un nosūta lasītājam.

6. tabula “Īpašie pakalpojumi (Rīga+filiālbibliotēkas)

	2016	2017	2018
Izdrukas Braila rakstā	7812	5425	6109
Priekšā lasīšana:			
<i>Lasījumu skaits</i>	885	943	916
<i>laiks</i>	279h4min	497h50min	835h15min

Salīdzinot ar iepriekšējo gadu, palielinājies pieprasījums pēc izdrukām Braila rakstā. Šo pakalpojumu lielākoties izmanto studējošie redzes invalīdi un pašdarbnieki.

Arvien lielāku interesi cilvēki izrāda par priekšā lasīšanas pakalpojumiem. Kopējais priekšālasīšanas laiks teju dubultojies. Tas ir viens no ātrākajiem veidiem, kā neredzīga persona vai persona, kas nespēj lasīt parasto iespiedrakstu, var piekļūt pie jaunākās informācijas presē un/vai internetā. Daudzi izmanto iespēju klausīties bibliotēkas sagatavotos audiožurnālus “Doma” un “Kaleidoskop”.

Bibliotēka pārskata gadā īpaši domājusi par izstāžu pielāgošanu neredzīgām un vājredzīgām personām, veidojot audioizstādes (izstādes materiāli un informācija par eksponātiem ielasīta audioformātā). Informatīvos materiālu par izstādes eksponātiem var saņemt arī Braila rakstā.

Pakalpojumi un pasākumi atsevišķām lasītāju mērķgrupām vai interešu grupām

Bibliotēka organizējusi daudzus interesantus pasākumus un sniegusi vērtīgus pakalpojumus dažādām mērķgrupām. Daži veiksmīgākie piemēri:

- Lasītāju klubiņš Rīgā katru mēnesi pulcē uzcītīgākos bibliotēkas lasītājus, lai kopā pārrunātu dažādas ar literatūru saistītas tēmas. Lai radītu īpašu saliedētības sajūtu, ar lasītāja palīdzību ir tapusi īpaša klubiņa himna, ar ko uzsākt un nobeigt kopīgās tikšanās.
- Īpaši jāizceļ arī Rīgas Domes līdzfinansējumu realizētie pasākumi: “Ielīgojam Jāņu dienu” un “Svecīšu aizdegšana Strazdumuižā. Mēs savai Latvijai”, kas svētkus “atveda” arī līdz Strazdumuižai, radot kopības sajūtu, piederību vietējai kopienai un mūsu valstij.
- Lai krievvalodīgos lasītājus nodrošinātu ar kvalitatīvu jaunāko informāciju krievu valodā, bibliotēka pārskata periodā sākusi izdot jaunu audiožurnālu krievu valodā “КАЛЕЙДОСКОП”, kas iznāk četras reizes gadā.

Uzziņu un informācijas darbs

Uzziņu un informācijas darba galvenais uzdevums 2018. gadā — kvalitatīvu informācijas pakalpojumu pieejamības nodrošinājums.

Uzziņu un informācijas darbs veikts, izmantojot gan tradicionālos, gan elektroniskos informācijas avotus. LNerB kopā ar filiālbibliotēkām pavisam sniegusi 2052 uzziņas. Galvenokārt sniegtas uzziņas par krājumu, tā pieejamību un daudzveidību.

Bibliotēkas izglītojošā darbība

Bibliotēka organizējusi dažādas izglītojošas lekcijas ("Acu saslimšanu ietekme uz redzi", "Ikdienas skaistumkopšanas ābece" u.c.), izstādes un pasākumu ciklus par dažādām tēmām, sākot ar latvisko dzīvesziņu, veselīgu uzturu un beidzot ar Latvijas simtgadi.

Lai attīstītu bibliotēkas lietotāju informācijpratību, sniegtas individuālas konsultācijas, kuru gaitā apgūtas iemaņas orientēties bibliotēkas krājumā, meklēt informāciju elektroniskajā katalogā, internetā, elektroniskajās datu bāzēs, uzziņu literatūrā.

Pašvaldības, valsts institūciju un nevalstisko organizāciju informācijas pieejamība

LNerB un visās tās filiālbibliotēkās ir pieejama informācija par pašvaldības, valsts institūcijām un nevalstiskajām organizācijām dažādu bukletu veidā.

Lai nodrošinātu cilvēktiesības brīvi un neierobežoti saņemt kvalitatīvu informāciju personām, kuras ir neredzīgas, ar redzes traucējumiem vai citādām lasīšanas grūtībām, LNerB pārskata periodā reproducējusi Braila rakstā un palielinātā drukā šādus informatīvos materiālus:

1. NVA "Atbalsts personām ar invaliditāti";
2. VSAA "Informācija par valsts pakalpojumiem cilvēkiem ar invaliditāti";
3. Tiesībsarga birojs "Īsais tiesību kurss II. Cilvēku ar invaliditāti tiesības".

Bibliotēka nodrošina piekļuvi arī šo un citu dokumentu elektroniskajām versijām savā mājaslapā sadaļā *Jauniegvumi*.

Elektroniskais katalogs kā pakalpojums

LNerB strādā ar savu izveidoto specializēto bibliotēku informācijas sistēmu (BIS) – "Krājuma uzskaites un lasītāju apkalpošanas programmu". Tā nodrošina visu LNerB darbību vienotā tīklā – lasītāju kvalitatīvu apkalpošanu, e-kataloga veidošanu un krājuma kustības atspoguļojumu, statistikas datu ieguvī.

E-katalogs pilnībā ir pieejams bibliotēkas mājaslapā, informācija tajā tiek aktualizēta reizi nedēļā. Meklēšanā iespējams izmantot dažādus kritērijus – pēc autora, nosaukuma, izdošanas gada, dokumenta veida, tā atrašanās vietas, UDK klasifikatora, žanra/tematikas, diktora (audiogrāmatām).

Bibliotēka pārskata gadā uzsākusi darbu pie jaunas, lietotājiem un darbiniekiem draudzīgākas programmas izveides.

Digitalizācija

LNERB atjauno un digitalizē audiogrāmatas no magnetofona lentām un kasetēm. Pārskata periodā digitalizētas 54 audiogrāmatas, tā nodrošinot kultūrvēsturiskā mantojuma saglabāšanu un nodošanu nākamajām paaudzēm.

Iekšzemes un starptautiskais SBA

7. tabula "SBA rādītāji" kopsavilkums

SBA	2016	2017	2018
No citām Latvijas bibliotēkām saņemto dokumentu skaits	440	595	827
Uz citām Latvijas bibliotēkām nosūtīto dokumentu skaits	646	748	1415

Aktivizējot LNERB sadarbību ar citām publiskajām bibliotēkām, 2018.gadā **SBA** kārtā izsniegto dokumentu skaits palielinājies par 667 vienībām, bet saņemto dokumentu skaits palielinājies par 232 vienībām.

Analizējot pieprasījumu - publiskajām bibliotēkām izsniegtas 724 grāmatas, visvairāk pieprasītas ir audiogrāmatas.

Filiālbibliotēkas savstarpēji apmainījušās ar 195 grāmatām parastajā iespiedrakstā, 42 audiogrāmatām un 97 Braila raksta grāmatām.

SSBA pakalpojumus izmantojusi Daugavpils filiālbibliotēka, no Krievijas Neredzīgo bibliotēkas saņemot 6 audiogrāmatas.

Problēmas un risinājumi bibliotēkas pakalpojumu un pieejamības jomā

Bibliotēkas vadība un darbinieki aktivizējuši informācijas darbu par pielāgotās literatūras izmantošanas iespējām un citiem pakalpojumiem bibliotēkā un ārpus tās.

6. Krājums

Krājuma komplektēšanas politika un organizācija

Pārskatot krājuma attīstības vajadzības un papildināšanas iespējas, apstiprinātas “LNerB krājuma komplektēšanas vadlīnijas 2018.–2021. gadam.” (Pielikums Nr.1) Par prioritāti izvirzīta grāmatu parastajā iespieddrukā iegāde un kvalitatīvu dāvinājumu pieņemšana (izdevumus ne vecākus par pieciem gadiem). Lielāka uzmanība pievērsta nepieprasīto izdevumu izslēgšanai no krājuma un šī procesa regularitātes nodrošināšanai.

Vadlīniju ievērošanu pārrauga Krājuma komplektēšanas komisija (turpmāk – KKK), izskatot ar krājumu saistītus jautājumus un pieņemot atbilstošus lēmumus. 2018. gadā saīsināts resursu apstrādei izmantotais laiks, atsakoties no grāmatu pasītēm, indikatoriem, kataloga kartītēm parastajā iespiedrakstā un samazinot Braila kataloga kartīšu skaitu no trim uz divām.

Krājuma komplektēšanas finansiālais nodrošinājums

8. tabula “Krājuma komplektēšanas finansiālais nodrošinājums”

	2016	2017	2018
Valsts budžeta finansējums krājuma komplektēšanai	3699	4112	4778
<i>t. sk. grāmatām</i>	1943	2279	2812
<i>t. sk. bērnu grāmatām</i>	409	744	894
<i>t. sk. periodiskajiem izdevumiem</i>	1756	1833	1966
Grāmatu reproducēšana	3424	3481	4412
Cits finansējums krājuma komplektēšanai	4159	3896	4176
<i>t.sk. bez atlīdzības no Nacionālās bibliotēkas projekta “Latviešu oriģinālliteratūra Latvijas bibliotēkās”</i>	—	579	—
<i>t.sk. dāvinājumi un ziedojumi no izdevniecībām un citām organizācijām</i>	1914	248	456
<i>t.sk. dāvinājumi un ziedojumi no lasītājiem</i>	2245	3069	3720
Līdzekļi krājuma komplektēšanai uz 1 bibliotēkas lietotāju	2.0	2.4	2.84

Finansējums krājuma komplektēšanai pārskata periodā pieaudzis par 16%. Literatūra galvenokārt iegādāta SIA “Virja LK”, SIA “Latvijas Grāmata” un SIA “Jānis Roze”.

Atsevišķu izdevumu iegādē izmantotas citas grāmatnīcas, izdevniecības, skaņu ierakstu studijas.

Izdevumi krājuma komplektēšanai un iepirkuma vienību skaits tiek plānots proporcionāli filiāļu lasītāju skaitam un izsniegumam.

Periodika tiek abonēta visām filiālbibliotēkām un Rīgas bibliotēkai pakalpojumu sniegšanai lasītājiem, kā arī audiožurnālu veidošanai Skaņu ierakstu studijā.

Grāmatu reproducēšanai norādīti izdevumi, kas saistīti ar materiālu un pakalpojumu iegādi grāmatu un informatīvo materiālu reproducēšanai Braila rakstā un audioformātā (papīrs, spirāles iesiešanai, matricas u.c.), kas arī pēc būtības tiek izlietoti krājuma komplektēšanai.

Pārskata gadā krājumu papildinājušas arī bezatlīdzības veidā iegūtās grāmatas un audioieraksti – 655 vienības dāvinājumi un ziedojumi no iedzīvotājiem, no dažādām biedrībām un izdevniecībām.

Krājuma rekatalogizācija

Tā kā krājums ilgstoši bijis apjomīgs (pāri 150 000 vienību), tad rekatalogizācija pabeigta 2018. gadā (Centrā - martā, filiālēs - septembrī).

Krājuma pārbaude (inventarizācija)

Lai 2018. gada martā organizētu LNerB krājuma inventarizāciju, izstrādāts inventarizācijas nolikums un procesa izpildes instrukcija. Krājuma stāvoklis un galvenie secinājumi fiksēti inventarizācijas aktā: krājuma uzskaitē veikta paralēli (e-katalogs, summāri) un sadrumstaloti, tādēļ daudz neprecizitātes, kas novēršamas. Pēc inventarizācijas uzsākta 20.gs. 30-to gadu Braila rokrakstu saturiskā inventarizācija.

Filiālēs krājumu salīdzinājums ar e-katalogā ievadītajiem datiem turpinās. Pārskata periodā inventarizēts Rēzeknes filiālbibliotēkas krājums. Rezultāts vērtējams pozitīvi – neliela summārās un Kataloga uzskaites nesakrītība. Pārējās filiāļu krājumu inventarizācijas paredzētas 2019. gadā.

Krājuma rādītāji

9. tabula “Krājuma rādītāji”

	2016.	2017.	2018.
Jaunieguvumi	5886	3977	4216
t.sk.grāmatas	1517	905	1028
<i>-t.sk.parastā iespiedrakstā</i>	<i>1355</i>	<i>799</i>	<i>746</i>

<i>-t.sk.palielinātā drukā</i>	12	—	12
<i>-t.sk.Braila rakstā (vien.)</i>	150	106	263
<i>(nosauk.)</i>	21	14	38
<i>-t.sk.taktilas</i>	—	—	7
-t.sk. bērniem/jauniešiem	111	107	161
<i>-t.sk.parastā iespietakstā</i>	108	102	138
<i>-t.sk.palielinātā drukā</i>	—	—	6
<i>-t.sk.Braila rakstā (nosauk.)</i>	3	5	17
t.sk. audiovizuālie un pārējie	3803	2599	2789
<i>-t.sk. audiogrāmatas</i>	2755	2405	2598
<i>t.sk.bērniem/jauniešiem</i>	182	298	222
t.sk. latv. oriģinālliteratūra	985	1187	1610
<i>-t.sk.parastā iespietakstā</i>	156	305	363
<i>-t.sk.Braila rakstā (nosauk.)</i>	10	14	18
<i>-t.sk. audiogrāmatās</i>	759	876	1211
t.sk. seriālizdevumi	692	473	399
<i>-t.sk.parastā iespietakstā</i>	259	139	126
<i>-t.sk.Braila rakstā</i>	306	190	114
<i>-t.sk. audiožurnāli</i>	127	144	159
Izslēgtie dokumenti	59586	40862	36125
t.sk grāmatas	10224	53	11922
<i>-t.sk.parastā iespietakstā</i>	8937	11	8258
<i>-t.sk.Braila rakstā</i>	1287	42	3663
<i>-t.sk.taktilas</i>	—	—	1
t.sk. audiovizuālie un pārējie	47779	39936	23551
<i>-t.sk. audiogrāmatas</i>	46252	39936	23540
t.sk. seriālizdevumi	1583	873	652
Krājuma kopskaits	151354	114469	81207
t.sk. grāmatas	71748	75005	31111
t.sk. prese	5283	4883	4630
Grāmatu krājuma apgrozība			0,77
Periodisko izdevumu apgrozība			5,41

Situācijas raksturojums, rādītāju analīze, secinājumi

Pārskata periodā krājuma kvalitātē vērojamas pozitīvas tendences – tā krietni uzlabojusies. To veicinājuši vairāki procesi – rekatalogizācijas noslēgums; izslēgti nepieprasītie dokumenti, no filiāļu krājumiem – audiokasetes; jaunu, saturiski vērtīgu grāmatu iegāde. Izvēloties jaunāko literatūru krājuma papildinājumam, galvenokārt ņemtas vērā lasītāju informatīvās vajadzības. 2018. gadā iegādātas 318 parastās iespiedraksta grāmatas, 12 grāmatas palielināmā drukā dāvinājusi bibliotēkas atbalstītāja Ieva Mugurēviča. No jaunākajiem parastās iespieddrukas izdevumiem 48,7 % ir latviešu oriģinālliteratūra (kā galveno lasāmvielu to izmanto 69,6 % lasītāju) vai ārzemju literatūra (otrs lielākais pieprasījums).

Pārskata gadā krājums papildināts ar 38 nosaukumu grāmatām Braila rakstā, izgatavotas trīs (dāvinātas – divu) nosaukumu taktīlas jeb ar tausti uztveramas grāmatas bērniem.

Datubāzes

Bibliotēkā ir pieejamas KISC abonētās datu bāzes bibliotēkām – Letonika un Lursoft Laikrakstu bibliotēka.

10.tabula “Bibliotēkā pieejamo datubāzu izmantojums” (LNerB Rīgā + filiāles)

Datubāze	2016	2017	2018
Letonika šķirkļi/sesijas	23/31	494/264	1068/501
News	216	128	202

Salīdzinot ar iepriekšējo gadu, abu datubāzu izmantojums ir audzis. Tās lielākoties tiek izmantotas uzziņu sniegšanā apmeklētājiem, izstāžu veidošanā un novadpētniecības informācijas meklēšanā.

Krājuma un datubāzu popularizēšana

Krājuma popularizēšanai regulāri tiek rīkotas tematiskas, rakstnieku un dzejnieku jubilejām veltītas literatūras izstādes.

Tiek organizēti arī grāmatu atvēršanas svētki, piemēram, J. Egles grāmatas Braila rakstā „Gaismā” atvēršanas svētki un audiogrāmatu cikla “Latvijas simtgades romāni” atvēršanas svētki kopā ar rakstnieci Daci Judinu un komponistu Arturu Nīmani.

Krājuma popularizēšana notiek arī bibliotēkas sociālajos kontos un bibliotēkas mājaslapā — regulāri tiek publicēti jaunieguvumu saraksti.

Savukārt, lai popularizētu bibliotēkā pieejamās datubāzes, ir izveidoti informatīvie materiāli, kas novietoti pie lasītājiem pieejamajiem datoriem.

Ar bibliotēkas krājumu saistītās problēmas un to risinājumi, vajadzības

LNERB turpina darbu pie krājumu uzskaites sakārtošanas bibliotēkas filiālēs. Liela uzmanība visās filiālēs gada sākumā tika pievērsta parastā iespiedraksta literatūras vēlreizējai izvērtēšanai.

Tiek apzināti kritēriji novadpētniecības un tifloģijas datu bāzes izveidei. Tā radīs iespēju plašākai sabiedrības daļai attālināti piekļūt novadpētniecības un tifloģijas materiāliem, tiks veicināta lielāka sabiedrības izpratne par jautājumiem, kas skar redzes invalīdu dzīvi.

7. Darbs ar bērniem un jauniešiem

Darba ar bērniem un jauniešiem raksturojums un vispārīgie rādītāji

Par prioritāti darbā ar bērniem un jauniešiem ir izvirzīta jaunu, šīs vecuma grupas lasītāju piesaiste, kas tiek īstenota, paplašinot sadarbību ar tuvumā esošajām skolām un pirmsskolas iestādēm.

Pārskata gadā no visiem bibliotēkas lasītājiem **10% bijuši bērni un jaunieši vecumā līdz 18 gadiem.** Salīdzinot ar iepriekš gadu, par 9,6% ir audzis bērnu un jauniešu apmeklējums. Bērni aktīvi piedalījušies dažādos bibliotēkas organizētajos pasākumos un radošās un izglītojošās aktivitātēs.

Bibliotēkā Rīgā ir iekārtojusi mājīgu Bērnu stūrīti, kas tiek regulāri un aktīvi izmantots, spēlējot spēles un zīmējot. Šāds "stūrītis" iekārtots arī Ventspils filiālbibliotēkā. Pēc remonta arī Rēzeknes filiālē bērnu literatūra izkārtota atsevišķi un bērnu pasākumos izmantojami mobilie plaukti un galds.

Bibliotēku krājuma veidošana un papildināšana, jaunieguvumu proporcionalitāte, salīdzinot iegādāto pieaugušo un bērnu un jauniešu literatūru un lasītāju sastāvu, alternatīvo lietu komplektēšana (spēles, puzzles, diski u. c.)

Bibliotēka ir nopietni strādājusi pie bērnu un jauniešu krājuma papildināšanas. No kopējā krājumu jaunieguvumu skaita, pārskata periodā 9% bijuši jaunieguvumi bērniem un jauniešiem, tai skaitā ir gan parastā iespiedraksta grāmatas, gan grāmatas Braila rakstā un audioformātā, gan arī dažādas spēles.

2018. gadā bērnu un jauniešu auditorijai domātais krājums papildināts ar 215 audiovizuāliem dokumentiem.

Pārskata gadā bibliotēkas krājums papildināts ar 17 grāmatām (nosaukumiem) Braila rakstā. 10 no tām reproducētas Braila raksta nodaļā.

Kā jauninājums bijis R.Trūpa sarakstītās un bibliotēkai dāvinātās grāmatas “Pirāts Džons un karaļa karavīri” sagatavošana Braila rakstā, kas papildināta ar ierakstu CD autora lasījumā, kā arī reproducētas divas grāmatas (“Mana Latvijas”, “Bībele mazajiem”) bērniem Braila rakstā komplektā ar palielināto druku.

Pārskata periodā iegādātas 7 intelektuālas un attīstošas spēles.

Uzziņu darbs, pakalpojumi, prasmju un iemaņu attīstīšana, pasākumi dažādām vecuma grupām

Bibliotēka regulāri rīko dažādas radošās darbnīcas bērniem un jauniešiem, piemēram, Daugavpils filiālbibliotēka 2018. gada vasarā organizējusi bērniem tematisko nodarbību ciklu “Mazputniņa vasara”, kurā tika apvienotas izglītojošas, lasīšanas veicināšanas un radošas aktivitātes, savukārt Rēzeknes filiālbibliotēka iesaistījās izglītojošu informācijas pasākumu organizēšanā jauniešiem ar redzes un citiem funkcionāliem traucējumiem „Proti un Dari”.

Īpaši jāizceļ arī jauns pakalpojums, ko bibliotēka Rīgā piedāvā saviem jaunākajiem lasītājiem - “Grāmatu suņi”. Pirmsskolas vecuma bērni kopā ar terapijas suni no biedrības „Kenventaki” regulāri lasīja grāmatas, tā veicinot bērnu lasītprasmi, saskarsmes spējas un iekšējo harmoniju.

Pārskata periodā tika rīkoti vairāki bērnu grāmatu atvēršanas svētki, piemēram,

- R.Trūpa Braila raksta grāmatai “Pirāts Džons un karaļa karavīri”,
- L.Vinogradovas Braila raksta grāmatai “Snīpulītis no Snīpuļciema”,
- Audiogrāmatai “Latviešu tautas pasakas : 100 pasakas. 100 mākslinieki”,
- Bērnu taktilajai grāmatai Вместе веселее (“Kopā ir jautrāk”).

Īpašu sajūsmu bērnos izraisīja bibliotekāru izspēlētā latviešu tautas pasaka “Zvēri un abru taisītājs”, kas pirmuzvedumu piedzīvoja audiogrāmatas “Latviešu tautas pasakas : 100 pasakas. 100 mākslinieki” atvēršanas svētkos. Uzvedumu iespējams noskatīties bibliotēkas YouTube kontā.

Īpaši domājot par jauniešiem, bibliotēka Rīgā organizējusi tikšanos ar NVA speciālistiem, individuālas pārrunas ar Karjeras konsultantiem, sniegusi informāciju par karjeras iespējām bibliotēkā. Savukārt Daugavpils filiālbibliotēka aicināja pusaudžus uz bibliotekāro stundu “Viss ir Tavās rokās!”, lai aktualizētu savlaicīgas karjeras izvēles nozīmīgumu.

Pārskata periodā organizētas ekskursijas, lai iepazīstinātu bērnus un jauniešus ar bibliotēku, tās vēsturi, attīstību un nākotnes redzējumu, kā arī bibliotēkas pakalpojumiem.

Jauniešiem tika dota iespēja apmeklēt Skaņu ierakstu studiju, Braila raksta grāmatu muzeju un nodaļu.

Veiksmīgākās lasīšanas veicināšanas aktivitātes

Pārskata periodā bibliotēka piedalījies divās lielās lasīšanas veicināšanas aktivitātēs – izdevniecība “Liels un mazs” lasītveicināšanas programmā “Mūsu mazā bibliotēka” un LR Kultūras ministrijas un Latvijas Nacionālās bibliotēkas lasīšanas veicināšanas programmā “Bērnu, jauniešu un vecāku žūrija”. Abas akcijas izvērtās ļoti pozitīvas un sagādāja bērniem daudz prieka.

Veiksmīgs piemērs ir arī Rēzeknes filiāles bērnu iesaistīšana priekšā lasīšanas aktivitātēs. Bērni ar lielu prieku sagatavoja materiālus un tos nolasīja pasākumā sanākušajiem neredzīgajiem un vājredzīgajiem bibliotēkas lasītājiem.

Bibliotēkas sadarbības tīkls bērnu un jauniešu apkalpošanā, nozīmīgākie partneri, sadarbības vērtējums

Bibliotēka cieši sadarbojas ar tuvumā esošajām skolām un pirmsskolas iestādēm. Jau gadiem ilgi bibliotēka **Rīgā** sadarbojas ar Strazdumuižas internātvidusskolu - attīstības centru vājredzīgiem un neredzīgiem bērniem. Bērni nāk uz bibliotēku, un bibliotekāri dodas uz skolu. Kopīgi ar skolas audzēkņiem bibliotekāri piedalījās Bērnu un jauniešu žūrijā, lasot un vērtējot grāmatas.

Pārskata gadā bibliotēkai Rīgā izveidojusies cieša sadarbība arī ar privāto bērnudārzu “Laimes lācis”, kura audzēkņi piedalījās lasīšanas veicināšanas programmā “Mūsu mazā bibliotēka”.

Balvu filiāle turpināja savu sadarbību ar Balvu Mākslas skolu, kuras audzēkņi veidoja neredzīgiem pieejamus un taustāmus mākslas darbus.

Bērnu apkalpošanas jomā **Daugavpils** filiālbibliotēka pārskata periodā visciešāk sadarbojusies ar Daugavpils pilsētas 9. speciālo pirmsskolas izglītības iestādi bērniem ar redzes traucējumiem. Iestādei izsniegtas grāmatas pielāgotā formātā (audiogrāmatas, taktīlās grāmatas) un organizēti bērnu taktīlās grāmatas atvēršanas svētki.

Ventspils filiālbibliotēka sadarbojusies ar Ventspils pilsētas 1. pamatskolu, Ventspils mūzikas vidusskolu un pirmsskolas izglītības iestādi “Bitīte”. Iestāžu audzēkņiem rīkotas dažādas radošas darbnīcas, vienlaikus popularizējot bērnu literatūru.

Problēmas bibliotēku darbā ar bērniem un jauniešiem, to iespējamie risināšanas ceļi

Viena no risināmajām problēmām ir jauniešu ieinteresēšana izmantot bibliotēkas dažādos informācijas resursus. Redzīgo mērķauditorijas piesaistei jāpapildina krājums ar atbilstošā vecuma izdevumiem latviešu un angļu valodā.

8. Novadpētniecība un tifloloģija

Novadpētniecības darba virzieni un pakalpojumi, pārskata perioda prioritātes

Latvijas Neredzīgo bibliotēkā novadpētniecības darbs cieši savijas kopā ar tifloloģijas darbu. Tifloloģija — tā ir medicīnisko zināšanu kopums par redzes zuduma cēloņiem, ārstēšanu un profilaksi. Plašākā interpretācijā tifloloģija ietver arī jautājumus par neredzīgo aprūpi, rehabilitāciju un sociālo integrāciju. Tifloloģiskais darbs ir saistīts ar informācijas vākšanu par neredzīgo dzīvi, sadzīvi, viņu izglītošanu, darbību un sasniegumiem gan Latvijā, gan ārvalstīs.

LNERB Tifloloģijas kabinetā Rīgā un bibliotēkas filiālēs tiek vākta un apkopota informācija par neredzīgiem zinātniekiem, mūziķiem un citiem kultūras darbiniekiem, novadniekiem, novada, LNERB un Latvijas Neredzīgo biedrības vēsturi u.c. tēmām.

Kā prioritāte novadpētniecības un tifloloģijas darbā pārskata gadā izvirzīta jaunas tifloloģijas rakstura grāmatu komplektēšana, tematisko materiālu vākšana un apkopošana, novadpētniecības tematikai veltītu publikāciju sagatavošana, izstāžu un pasākumu organizēšana.

Novadpētniecības un tifloloģijas krājums

Lielākoties novadpētniecības un tifloloģijas krājums sastāv no tematiskajām mapēm, kas tiek regulāri papildinātas. Bibliotēka savu iespēju robežās iegādājas arī dažādas grāmatas par šīm tēmām. Diemžēl latviešu valodā iznāk maz grāmatu par tifloloģiju un ar to saistītām zinātnes nozarēm, tomēr pieprasījums pēc šīs informācijas ir diezgan liels. Bibliotēku bieži apmeklē medicīnas un sociālā darba studenti. Arī bibliotēkas lasītāji izrāda lielu interesi gan par savas dzīvesvietas vēsturi, gan jaunumiem, kas saistīti ar neredzīgu cilvēku sasniegumiem.

Vislielākais un plašākais novadpētniecības un tifloloģijas krājums atrodas Rīgā Tifloloģijas kabinetā. Mazāki krājumi pieejami arī visās filiālēs.

Novadpētniecības darba popularizēšana

Pārskata periodā bibliotēka regulāri organizējusi dažādas tematiskās izstādes un pasākumus. Viens no vērienīgākajiem pasākumiem ir Rīgā organizētie Andra Caunes

audiogrāmatas “Rīgas Vidzemes priekšpilsēta pirms 100 gadiem” atvēršanas svētki, kuros piedalījās arī pats autors.

Savukārt Daugavpils filiāle organizēja izglītojošu kultūras pasākumu “Ebreju tautas un Daugavpils kopīgais stāsts”. Pasākuma mērķis bija iepazīstināt interesentus ar Daugavpils ebreju kopienas vēsturi un nozīmi Daugavpils attīstībā, ebreju tautas mentalitāti un kultūru. Pasākumā ar lekciju uzstājās pazīstams novadpētnieks, vairāku grāmatu autors, muzeja „Ebreji Daugavpilī un Latgalē” vadītājs Josifs Ročko, kura stāstījumu ar ebreju mūzikas priekšnesumiem papildināja Daugavpils ebreju kopienas vokālais ansamblis *Mazl tov*.

Pieminēšanas vērti ir arī Rēzeknes filiālbibliotēka R. Linuža pirmās grāmatas „Jūtu labirints” atvēršanas svētki un P.Meikstuma literārās darbības 10-gades svinības. Abi autori pasākumos atzīmēja, ka viņu “dzejas šūpulis kārts” LNerB Rēzeknes filiālbibliotēkā.

Pārskata periodā sagatavotas un bibliotēkas mājaslapā publicētas divas virtuālās izstādes:

- Neredzīgie mākslas darbos,
- Neredzīgu cilvēku sasniegumi.

Sadarbība novadpētniecības jomā

Bibliotēkas sadarbības tīkls novadpētniecības un tifloloģijas jautājumos ir plašs. Bibliotēka sadarbojas ar citām publiskām bibliotēkām un iestādēm. Plaša sadarbība tifloloģijas jautājumos izveidojusies ar Latvijas Neredzīgo biedrību un tās teritoriālajām organizācijām.

Bibliotēka īstenojusi veiksmīgu sadarbību arī ar novadniekiem, kuri pārstāv dažādas darbības jomas.

Daži sadarbības piemēri:

- Sadarbība ar Latvijas Neredzīgo biedrības izdoto žurnālu “Rosme”, kur tika publicēti raksti par novadpētniecības un tifloloģijas tēmām,
- Sadarbība ar Strazdumuižas radio, sagatavojot informāciju par tifloloģijas tēmu (neredzīgie un vājredzīgie mūziķi), kā arī par izstādēm un pasākumiem LNerB,
- Sadarbība ar Latvijas Nacionālo bibliotēku, Latvijas Vājdzirdīgo atbalsta asociācija “Sadzirdi.lv”, Rīgas Vājredzīgo un Neredzīgo Biedrība “Redzi mani”, organizējot izstādi „Sajūtu cilvēki mums līdzās” (2018, jūnijs),
- Sadarbība ar Latvijas Neredzīgo biedrību, sagatavojot materiālu par Strazdumuižas ievērojamākajām personībām Strazdumuižas ciemata svētkiem (2018, augusts),

- Balvu filiālei izveidojusies laba sadarbība ar Jaunalūksnes bibliotēku, kura pēc pieprasījuma sameklē un ieskenē nepieciešamos materiālus par tiem cilvēkiem, kuri dzīvo Alūksnes novadā.
- Daugavpils filiālbibliotēka sadarbojas ar biedrību “Punktu brālība”, Daugavpils pilsētas domi, Daugavpils pilsētas Bērnu un jauniešu centru “Jaunība”, kopīgi izveidojot taktilo bērnu grāmatu «Вместе веселее» (“Kopā ir jautrāk”)
- Rēzeknes Filiālbibliotēkas novadpētniecības darbā ir sadarbība ar tuvākiem un tālākiem kaimiņiem: LNB Rēzeknes teritoriālo organizāciju, Rēzeknes pilsētas Centrālo bibliotēku, Latgales Kultūras centra izdevniecību, vietējo laikrakstu “Rēzeknes Vēstis”, vietējiem autoriem.

Novadpētniecības darba problēmas un to risinājumi

Lai veiksmīgi attīstītu novadpētniecību un tifloloģiju, jāveicina sadarbība ar:

- Strazdumižas internātskolas speciālistiem jaunākās speciālās informācijas saņemšanā un literatūras izvēlē tifloloģijas jomā;
- Latvijas Neredzīgo biedrību kopīgu pasākumu un projektu realizēšanā;
- Latvijas Nacionālo bibliotēku, Latvijas Vājdzirdīgo atbalsta asociāciju, Rīgas Vājredzīgo un Neredzīgo biedrību “Redzi mani” izstāžu organizēšanā;
- Medicīnas iestādēm un to izveidotām komisijām personu ar redzes un kustību problēmām informēšanā.
- Medicīnas un tiflopedagoģijas speciālistiem.

Vislielākā problēma ir mūsdienīgas literatūras par dažādiem tifloloģijas jautājumiem trūkums. Lai risinātu jautājumu par jaunākās literatūras trūkumu novadpētniecībā un tifloloģijā, jāveic izpēte par pieejamajiem mūsdienīgajiem iespieddarbiem un jāaktualizē to komplektēšana.

Galvenie secinājumi pārskata periodā, nākotnes prognozes, vajadzības

2018. gadā tika turpinātas 2017.gadā veiktās iestrādnes, lai turpmāk lielāku uzmanību varētu pievērst tieši novadpētniecības un tifloloģijas jautājumiem. Jāturpina uzkrāt, sistematizēt un saglabāt informāciju par lokālo kultūrvidi, vēsturi un novadniekiem.

9. Projekti

11. tabula "Projektu apkopojums"

Projekta nosaukums	Finansētājs	Finansējuma apjoms	Projekta apraksts (īss kopsavilkums)	Atbalstīts/ neatbalstīts
Ielīgojam Jāņu dienu	Rīgas dome	EUR 1800	Jāņu dienai veltīts pasākums.	Atbalstīts
Svecīšu aizdegšana Strazdumuižā. Mēs savai Latvijai	Rīgas dome	EUR 403	Latvijas Neredzīgo bibliotēka turpināja 2016. gadā aizsākto tradīciju svecīšu aizdegšanu Strazdumuižā.	Atbalstīts

Pārdomas, secinājumi par darbu ar projektiem

Pārskata periodā īstenoti divi projekti sadarbībā ar Rīgas domi. Abi projekti bija veiksmīgi un guva lielu apmeklētāju atsaucību.

10. Publicitāte

Bibliotēkas tēla veidošana, publicitāte, sabiedrības informēšana par bibliotēkas funkcijām, pakalpojumiem

LNERB aktīvi un mērķtiecīgi strādā pie sava tēla veidošanas. Bibliotēkas mājaslapā atrodama jaunākā informācija par pasākumiem bibliotēkā Rīgā un tās filiālēs, jaunumu saraksti grāmatām audio formātā, Braila rakstā, parastajā iespiedrakstā, kā arī cita lasītājiem noderīga informācija. Reizi mēnesī bibliotēka izdot informatīvo avīzīti par bibliotēku "Bazūne", kas pieejama Braila rakstā, palielinātā drukā un elektroniski bibliotēkas mājaslapā.

Sekojošā tendencēm, bibliotēkā aktīvi darbojas savos sociālo tīklu kontos www.facebook.com, www.draugiem.lv un www.twitter.com, kuru apmeklējums strauji aug. Sociālajos tīklos bibliotēka dalās ar jaunāko informāciju bibliotēkas dzīvē, popularizējot savu krājumu un pakalpojumus, kā arī dalās ar jaunāko informāciju literatūras un bibliotēku jomā. Bibliotēka radījusi arī vairākas veiksmīgas sociālo tīklu akcijas ar tēmturiem #dzejasostrdiena, #citātuceturtdiena #atveramdainuskapi. Tiek veidoti un speciāli sagatavoti ieraksti autoriem-mēneša jubilāriem, kā arī dažādām svarīgām dienām, piemēram, Mātes diena, Zinību diena, Grāmatu un autortiesību diena u.c.

Bibliotēka regulāri publicē jaunāko informāciju par pasākumiem, krājumu, pakalpojumiem utt. žurnālā “Rosme”, kā arī vietējo novadu ziņu laikrakstos. Ar citiem publicitātes materiāliem var iepazīties pielikumā Nr.2.

Bibliotēkas informācija tīmeklī:

Bibliotēkas tīmekļa vietne: <http://www.neredzigobiblioteka.lv>

Sociālie tīkli:

- ✓ Twitter: <https://twitter.com/LNerB>
- ✓ Facebook: <https://www.facebook.com/LNerB>
- ✓ Draugiem.lv: <https://www.draugiem.lv/neredzigobiblioteka.lv>
- ✓ Youtube: https://www.youtube.com/channel/UC2SZa8cE4ukjB_D5P1Qp8rQ
- ✓ Flickr: <https://www.flickr.com/photos/136246379@N03>

Informācija par LNerB tiek ievietota interneta vietnēs: www.kulturaskarte.lv un Latvijas bibliotēku portālā: www.biblioteka.lv.

Pārskata gadā bibliotēka uzsākusi darbu pie jaunas mājaslapas izstrādes.

Veiksmīgākie bibliotēku popularizējošie pasākumi

2018. gada aprīlī Bibliotēku nedēļas “Mainās bibliotēka, mainās sabiedrība” ietvaros LNerB piedalījās Bibliotēku ideju tirgū. Pasākumā bibliotēkas darbinieki prezentēja savu labāko pieredzi, sasniegumus, idejas. Tika uzrunāti kolēģi no publiskajām bibliotēkām kopīgai sadarbībai SBA jomā pielāgotās literatūras izmantošanā. Esam atvērti savstarpējai komunikācijai un sadarbībai.

Plašu mēdiju interesi izraisīja sadarbībā ar Latvijas valsts simtgades informācijas biroju novembrī notikušie brāļu Kaudzīšu grāmatas „**Mērnieku laiki**” **Braila rakstā trešā izdevuma atvēršanas svētki**, kā arī Daugavpils filiāles organizētie bērnu **taktilās grāmatas “Вместе веселее” (“Kopā ir jautrāk”)** atvēršanas svētki.

Ar publicitātes darbu saistītās problēmas un to risinājumi

Informācijas materiālu par pielāgoto literatūru bibliotēkā un daudzveidīgiem pakalpojumiem sagatavošanai un popularizēšanai vēlams finansiāls papildinājums.

11. Sadarbības tīkla raksturojums

Sadarbība ar pašvaldību un pašvaldības institūcijām

Liels darbs ir ieguldīts sadarbības veicināšanai ar visām publiskajām bibliotēkām par pielāgotās literatūras pieejamību senioriem, pacientiem pēc insulta, dislektiķiem un cilvēkiem ar cita veida invaliditāti, kas neļauj lasīt parasto iespiedrakstu.

Ir uzrunāti Sociālās aprūpes un rehabilitācijas institūciju direktoru asociācijas priekšsēdētājs un Latvijas Pašvaldību sociālās aprūpes institūciju apvienības priekšsēdētāja jautājumos par pielāgotās literatūras nodrošinājumu pašvaldību pakļautībā esošo iestāžu (sociālo māju, pansionātu) iemītniekiem.

Bibliotēkā ir izstrādāta Vienošanās veidlapa, kas paredz likumiskās tiesības pašvaldību bibliotēkām un sociālās aprūpes centriem saņemt pielāgoto literatūru un izplatīt to konkrētai mērķgrupai.

Visplašākā sadarbība bibliotekārajā jomā tiek veidota ar publiskajām bibliotēkām Latvijā.

LNERB izveidojies daudzpusīgs sadarbības partneru loks:

- LNERB izvirzīto stratēģisko mērķu sasniegšanā būtiska ir tās dibinātāja, **Latvijas Kultūras ministrijas**, ieinteresētība, morālais un finansiālais atbalsts.
- Iespēja realizēt plašākus pasākumus nodrošina **Rīgas domes** organizētie Kultūras projektu konkursi, kuros finansiālu atbalstu guvusi arī LNERB (*sk. nodaļu "Projekti"*)
- Bibliotēka aktīvi sadarbojas ar **Strazdumuižas internātvīdusskolu - attīstības centru vājredzīgiem un neredzīgiem bērniem**. Tās pedagogi un skolas audzēkņi aktīvi iesaistās bibliotēkas pasākumos, kuros bieži izmanto iespēju paust savas radošās spējas – dzied, spēlē, deklamē dzejoļus. Daļa bērnu ir arī čakli bibliotēkas lasītāji. Katrs no viņiem izmanto literatūru un skaņu ierakstus sev labāk uztveramā formā – audiogrāmatās, mūzikas vai pasaku CD, video. Skolas pārstāvji bija aktīvi Grāmatu draugu ķēdes dalībnieki, LNERB pārceļoties uz telpām Strazdumuižas ielā 80.
- Bibliotēkas pakalpojumi tiek piedāvāti Valsts sociālās aprūpes centros: **Rīgas filiālē "Jugla"**, **Rīgas sociālās aprūpes centrā "Mežciems"**, **sociālās aprūpes centrā "Liepa"** un **"Ezerkrasti"**, senioru **Baltic rezidencē "Dzintara melodija"**.
- LNERB iesaistījiesies grāmatu apmaiņā ar **Latvijas Nacionālo bibliotēku**, **Rīgas Centrālo bibliotēku** un tās filiālēm ("Strazds", "Jugla" "Šampētera"), un citām bibliotēkām Latvijā.
- Sadarbībā ar **Daugavpils pilsētas domes finansēto biedrību "Punktu brālība"** izdotas divas taktīlās grāmatas: "Latvijas simboli" un "*Вместе веселее*".

Citi sadarbības partneri reģionā un Latvijā, veiktās sadarbības aktivitātes

LNERB izveidojusies ļoti cieša sadarbība ar **Latvijas Neredzīgo biedrību un tās teritoriālajām organizācijām**, kā arī **Strazdumuižas Dienas centru, Strazdumuižas klubu, Neredzīgo biedrības Rehabilitācijas centru**.

Sadarbībā ar **Rīgas Vājredzīgo un neredzīgo biedrību „Redzi mani”** tiek īstenota aktivitāte “Mobilā bibliotēka”.

Ļoti veiksmīga sadarbība veidojas ar **privātā bērnudārza “Laimes lācis”** audzinātājiem un bērniem. Bibliotēkā uzsākti grāmatu lasīšanas pasākumi grupiņām kopā ar “Grāmatu suni” no **biedrības „Kenventaki”**. Kopā ar **bērnudārzu “Prātnieki” un sākumskolu “Pētnieki”**, kas darbā izmanto Montesori pedagoģiskās audzināšanas metodes, noorganizēts lasīšanas pasākums ar radošām aktivitātēm.

Kopš 2017. gada kopā ar **Servisa suņu biedrību ”Teodors”** LNERB piedalās biedrības organizētajos Servisa suņu un viņu turētāju praktiskajos semināros Rīgā, Cēsīs, Daugavpilī, Liepājā un Saulkrastos, nodrošinot ekskursijas un informatīvos materiālus redzes invalīdiem pieejamos formātos.

Bibliotēkas Braila raksta nodaļa sniedz konsultācijas par Braila rakstu, kā arī informācijas pieejamības noteikumiem neredzīgajiem iedzīvotājiem, t.sk. uz zāļu kastītēm, vides objektos, publiskajās būvēs utt. gan uzņēmējiem, gan privātpersonām.

Pārrobežu sadarbība, starptautiskā sadarbība

Novembrī LNERB Rīgā notika pieredzes apmaiņas seminārs “Lietuvas Neredzīgo bibliotēkas iekļaujošo pakalpojumu pieredzes apmaiņa” sadarbībā ar Lietuvas Neredzīgo bibliotēku.

Bibliotēka noslēgusi līgumu ar Igaunijas Neredzīgo bibliotēku par audiogrāmatu savstarpēju apmaiņu.

Bibliotēku interešu aizstāvības darbs

LNERB vadības sadarbība ar bibliotēkas tiešo pārraudzības iestādi, Kultūras ministriju, ir balstīta uz savstarpēju objektīvu attieksmi, profesionālu, koleģiālu atbalstu un vienotu skatījumu uz tālākobibliotēkas attīstību.

12. Metodiskais un konsultatīvais darbs

Situācijas apraksts, kopaina, metodiskā un konsultatīvā darba prioritātes pārskata periodā

LNERB Rīgā darbojas kā metodiskais centrs 7 filiālbibliotēkām Balvos, Cēsīs, Daugavpilī, Jelgavā, Liepājā, Rēzeknē un Ventspilī. Bibliotēkas metodisko darbu organizē un vada Metodikas nodaļas vadītāja sadarbībā ar LNERB centra struktūrvienībām.

Metodikas nodaļas vadītāja pārrauga darba procesu kvalitāti, sniedz regulāras konsultācijas filiālbibliotēkām, izmantojot e-pasta un telefonsarunu starpniecību, izstrādā instrukcijas un metodiskos norādījumus. Filiālbibliotēku vizitācijas notiek vismaz reizi gadā. Vizitāciju laikā Metodikas nodaļas vadītāja apzina situāciju un izstrādā rekomendācijas darba uzlabošanai. LNERB centra darbinieki regulāri sniedz metodisko palīdzību un konsultācijas darba jautājumos filiāļu darbiniekiem.

Metodikas nodaļas vadītāja apkopo un analizē bibliotēkas struktūrvienību statistikas un teksta atskaites, sagatavojot pārskatus par LNERB darbību, popularizē bibliotēkas labāko pieredzi, organizē un pārrauga bibliotēkas publicitāti, izplata aktuālo nozares informāciju. Metodikas nodaļas vadītāja veicina un koordinē arī bibliotēkas darbinieku profesionālo tālākizglītību.

LNERB sniegtais metodiskais un konsultatīvais atbalsts, īstenotie profesionālās pilnveides un pieredzes apmaiņas pasākumi

2018. gada pavasarī Metodikas nodaļa organizēja semināru, kurā piedalījās visu filiāļu vadītāji. Tajā tika analizēts 2017. gada bibliotēkas darbības pārskats, pārrunāta informācija par Autortiesību likuma ievērošanu bibliotēku darbā un publicitātes atspoguļojumu Bibliotēku gada pārskatos, kā arī citi jautājumi.

12. tabula "LNERB īstenotie pieredzes apmaiņas pasākumi"

N.p.k.	Norises laiks	Norises vieta	Organizētājs	Pasākuma nosaukums, galvenās tēmas
1.	04.04.	Latvijas Neredzīgo bibliotēka Rīgā	LNERB	Bibliotēkas darbinieku seminārs
2.	28.-29.11.	Latvijas Neredzīgo bibliotēka Rīgā	Lietuvas Neredzīgo bibliotēka, LNERB	Starptautiskais projekts "Lasītāju ar īpašām vajadzībām apkalpošana un jaunākās IT izmantošana bibliotēku darbā"

Sadarbība ar citām iestādēm (metodiskā un konsultatīvā darba jomā)

Metodiskā un konsultatīvā darba jomā LNerB sadarbojas ar Latvijas Nacionālo bibliotēku, iesaistoties dažādos profesionālās pilnveides pasākumos un konsultējoties par metodiskā darba jautājumiem, kā arī ar publiskajām bibliotēkām.

Metodiskā un konsultatīvā darba problēmas un to risinājumi, profesionālās pilnveides vajadzības

Nepieciešams atbildīgi pārskatīt LNerB un tās filiāļu statistikas rādītājus un izstrādāt noteikumus par vienotiem darbības un tās uzskaites kritērijiem. Uzlabot sadarbību ar filiālēm praktisku bibliotekāro darbu risināšanā. Veidot aktīvāku komunikāciju, savstarpējo viedokļu apmaiņu darba procesu uzlabošanā.

Direktore

Andra Jākobsone

Pārskatu apkopēja

Metodikas nodaļas bibliotekāre

Ieva Jēkabsone

Pielikumi

Latvijas Neredzīgo bibliotēkas

Krājuma komplektēšanas vadlīnijas 2018.-2021. gadam

Latvijas Neredzīgo bibliotēkas (turpmāk tekstā – LNERB) Krājuma komplektēšanas vadlīnijas 2018.–2021. gadam (KKV) ir dokuments, kas nosaka bibliotēkas krājuma organizēšanas pamatprincipus un tālākās attīstības virzienus. Dokumenta izstrādes pamats ir Latvijas Republikas (LR) pieņemtie likumi, Ministru Kabineta (MK) apstiprinātie noteikumi un citi bibliotēku darbību reglamentējoši dokumenti.

LNERB KKV ietverts: bibliotēkas un krājuma raksturojums, bibliotēkas misija, funkcijas un līdz ar tām izvirzītie mērķi un uzdevumi krājuma organizēšanā vadlīnijās noteiktajā laika posmā.

Bibliotēkas vispārīgs raksturojums

LNERB ar septiņām filiālēm (Balvos, Cēsīs, Daugavpilī, Jelgavā, Liepājā, Rēzeknē un Ventspilī) ir LR Kultūras ministrijas (KM) pakļautības kultūras iestāde, kas veic divējādas – publiskās un specializētās bibliotēkas funkcijas. Bibliotēka, izveidojot kvalitatīvu kultūrvidi, nodrošina piekļuvi informācijai jebkurai personai neatkarīgi no vecuma, dzimuma, reliģiskās vai rases piederības. LNERB ir vienīgā bibliotēka Latvijā, kur, izmantojot parastajā iespaidrakstā izdotās grāmatas un žurnālus, bibliotēkas Skaņu ierakstu studijā (SIES) tiek ielasītas kvalitatīvas audiogrāmatas un audio žurnāli personām, kuras ir neredzīgas, ar redzes traucējumiem vai citādām lasīšanas grūtībām. Bibliotēka veic unikālo (reto) iespaiddarbu Braila rakstā sagatavošanu, uzkrāšanu un saglabāšanu kā vēstures liecības par Braila raksta attīstības vēsturi.

Bibliotēkas misija ir būt par sabiedrības integrācijas centru, kur brīvi un neierobežoti var saņemt sevis izglītojošu, attīstošu un interesējošu informāciju dažādos informācijas nesējos jebkurš Latvijas iedzīvotājs, t.sk. personas ar redzes, lasīšanas vai kustību problēmām.

Bibliotēkas mērķi:

1. Sadarbība ar tuvākajām skolām un bērnudārziem, jaunu lasītāju piesaiste bibliotēkā, viņu lasīšanas prieka, prasmes un vēlmes veicināšana.
2. Daudzveidīgu, citviet Latvijā neveidoto informācijas resursu (audio grāmatu un žurnālu, digitālo audio, Braila rakstā, taktilo, palielinātā drukā iespiesto izdevumu) pieeja tiem Latvijas novados dzīvojošajiem, kuriem tie ir nepieciešami.
3. Sabiedrības integrācija, iesaistot citas valsts un pašvaldības iestādes, t.sk. Latvijas bibliotēkas un Latvijas Neredzīgo biedrības teritoriālās organizācijas (TO).
4. Datu bāzes par novadpētniecības un tifloloģijas krājumu izveide, tā nodrošinot unikālu piedāvājumu studentiem un citiem pētniekiem.

Izvirzītie mērķi nosaka uzdevumus, kas veicami krājuma saglabāšanā, papildināšanā un piedāvāšanā apmeklētājiem:

- Komplektēt jaunāko latviešu un ārzemju izdevumus parastajā iespaidrakstā gan pieaugušo, gan bērnu auditorijai.
- Ielasīt SIES audiogrāmatas no iegādātajām grāmatām un žurnāliem, ņemot vērā sabiedriskās aktualitātes un lietotāju pieprasījumu.
- Atjaunot pasaules un Latvijas literatūras klasiķu un citu rakstnieku darbus, piedāvājot tos lietotājiem dažādos informācijas nesējos – kompaktdiskos un USB.
- Organizēt pasākumus, kuros lasītājus iepazīstina ar autoriem un viņu darbiem, mudinot tos lasīt vai klausīties dažādos formātos.

- Sadarboties ar citām valsts un pašvaldību iestādēm LNerB sagatavoto resursu un pakalpojumu popularizēšanā, piedāvājot tos senioriem, personām ar redzes problēmām vai citām lasīšanas grūtībām, kā arī bērniem, jauniešiem un studentiem.
- Nodrošināt speciālo literatūru tīfologijas nozarē (pēta neredzīgo cilvēku dzīvi un darbību). Uzkrāt un apkopot informāciju par LNerB vēsturi, dažādiem neredzīgo raksta veidiem, to radītājiem un neredzīgo autoru daiļdarbiem.
- Sadarboties ar Neredzīgo biedrības TO Latvijā un ārzemēs resursu apmaiņā un papildināšanā.

LNerB galvenokārt apkalpo trīs galvenās lietotāju grupas:

1. Personas, kuras dzīvo, mācās vai strādā Rīgā un tās tuvākajā apkaimē.
2. Filiāļu apkalpes zonu tuvumā dzīvojošie iedzīvotāji.
3. Personas, kuras ir neredzīgas, ar redzes traucējumiem vai citādām lasīšanas grūtībām (disleksiju, pēc insulta pacienti, seniori), viņu ģimenes locekļi vai aprūpētāji.

LNerB nodrošina sava un filiālbibliotēku krājuma, datubāzu un informācijas sistēmu pieejamību ikvienam lietotājam visā Latvijas teritorijā, izmantojot mājaslapas krājuma e-katalogu, starpbibliotēku abonementa (SBA), Latvijas Pasta, Bibliotēkas transporta un “Mobilās bibliotēkas” pakalpojumus.

LNerB krājuma veidošanu pārrauga bibliotēkas direktores apstiprināta bibliotēkas Krājuma komplektēšanas komisija (KKK), kuras sēdes tiek sasauktas mēneša pirmajā ceturtdienā. Tās uzdevums:

- izstrādāt krājuma komplektēšanas koncepciju;
- apstiprināt jaunāko izdevumu un reproducējamo grāmatu sarakstus, izvērtēt līdzekļu racionālu izlietošanu;
- noteikt cenu krājumā iekļaujamiem iespieddarbiem, ja to nav noteicis izdevējs vai dāvinātājs;
- izvērtēt norakstīšanai paredzētos dokumentus un apstiprināt norakstīšanas aktus;
- kontrolēt vai sekot līdzi, lai informācijas resursi atspoguļo dažādus viedokļus, lai nebūtu pieļauta politiska, konfesijāla, komerciāla vai cita ietekmēšana un bibliotēkas krājums atbilstu vietējās sabiedrības vajadzībām un interesēm.

Darbā Bibliotēka un tās filiāles izmanto Nb Katalogu jeb Krājuma uzskaites un lasītāju apkalpošanas programmu. Krājuma komplektēšana organizēta centralizēti – to veic bibliotēkā Rīgā, Komplektēšanas un apstrādes nodaļā (KAN). Tās darbinieki atbild par Nb Katalogā ievadīto datu precizitāti un kvalitāti, kā arī uzskaites atbilstību krājuma reālajam stāvoklim:

- plāno un veic jaunākās literatūras iegādi, klasificē iespieddarbus atbilstoši Universālās Decimālās klasifikācijas sistēmas (UDK); pamatnodaļām un galvenajām apakšnodaļām;
- veido aprakstus, ievērojot valstī pieņemtos bibliogrāfijas standartus;
- veic krājuma uzskaiti, plāno un organizē krājuma inventarizāciju;
- bibliogrāfē bibliotēkā reproducētās audiogrāmatas un Braila raksta izdevumus;
- koordinē bojāto audioierakstu atjaunošanas procesu;
- izslēdz no Nb Kataloga nolietotus, mazpieprasītus, neprofilus izdevumus, ko apstiprinājusi KKK.

Krājuma raksturojums.

Krājums ir universāls, jo ietver mūzikas CD, DVD, grāmatas un žurnālus parastajā iespiedrakstā, un bibliotēkā no tiem reproducētus resursus - audio un digitālā formātā, Braila rakstā, ilustratīvā (taktīlā) veidā, palielinātā drukā. Tajā ir iekļauti darbi latviešu, krievu un angļu valodās.

Krājums tiek papildināts ar audio žurnāliem:

- Rīgā ieskaņotos žurnālus audio formātā “Doma” (1x mēn.) un ”Калейдоскоп” (1x cet.);
- redzīgo un Braila rakstā, palielinātā drukā izdoto avīzi “Bazūne” (1x mēn.);
- informatīvo biļetenu “Jaunie vāki” (1x gadā);
- Latvijas Neredzīgo biedrības izdoto žurnālu “Rosme”.

Bibliotēka nodrošina iespēju no bibliotēkas datoriem bez maksas piekļūt datu bāzēm: Lursoft Laikrakstu bibliotēka un Letonika, kā arī LNB Digitālajiem resursiem.

Organizējot LNERB krājumu, KAN ievēro iepriekš minētos likumus un noteikumus, īpašu uzmanību veltot Autortiesību likumam, kas attiecas uz Bibliotēkā reproducētajām audiogrāmatām, grāmatām Braila rakstā un palielinātā drukā.

2017. gadā uzmanība vērsta uz krājuma pārskatīšanu, saturisku izvērtēšanu un norakstīšanu. Daļēji attīrīts no audiokasetēm (izslēgtas 39 936 vienības), nolietotajām grāmatām Braila rakstā (873), maz pieprasītās Braila rakstā reproducētās grāmatas latviešu un krievu valodā pārvietotas uz Latvijas Nacionālās bibliotēkas (LNB) krātuvi Silakrogā.

2018. gadā no krājuma izslēgti 13 423 nolietoti dokumenti parastajā iespiedrakstā, pabeigta krājuma rekatalogizācija centra krājumā un filiālēs. Lai precizētu krājuma uzskaiti, 2018. gada martā organizēta centra krājuma inventarizācija.

Kopējais krājuma apjoms inventarizācijas beigās (19.04.2018.) ir 97751 vienības. Tajā skaitā:

Grāmatas	37419
<i>Redzīgo raksts</i>	23049
<i>Palielinātā druka</i>	110
<i>Braila raksts</i>	14252
<i>Taktilās</i>	8
Audiovizuālie	55490
<i>CD, CDmp3</i>	28852
<i>CD mūzika</i>	1620
<i>Kasetes</i>	24742
<i>DVD</i>	262
<i>Citi</i>	14
Seriālizdevumi	4842
<i>Redzīgo raksts</i>	2831
<i>Audiovizuālie</i>	1102
<i>Braila raksts</i>	909

2018. gadā plānotas inventarizācijas filiālēs – Rēzeknē, Balvos un Jelgavā, Ventspilī. 2019. gadā – Liepājā un Daugavpilī.

Prioritātes un krājuma veidošanas pamatprincipi.

Krājuma kvalitātes nodrošinājums norit trijos veidos:

1. kārtējā komplektēšana – jaunāko izdevumu redzīgo rakstā iegāde, kurus pēc tam izvēlas reproducēšanai audio formātā, Braila rakstā, palielinātā drukā vai citviet ieskaņotos CD un DVD;
2. piekomplektēšana - iztrūkstošo vai nepietiekamā eksemplāru skaitā esošu iespieddarbu iegāde vai saņemšana dāvinājumos;
3. rekomplektēšana - regulāra un sistemātiska krājuma attīrīšana.

Jaunumu iegāde.

1. Krājums tiek papildināts regulāri un plānveidīgi. Tiek aptverti dažādi dokumentu veidi un tematika. Prioritātes tiek noteiktas, analizējot lietotāju sastāvu un pieprasījumu, lietotāju interešu aptaujas rezultātus, iepērkot iespieddarbus visām filiālēm. Uzsvars tiek likts uz latviešu oriģinālliteratūras un ārzemju daiļliteratūras, t.sk. bērniem un jauniešiem, iegādi. Nozaru literatūras klāsts mazāks, jo iegādāti izdevumi, kam lielāks pieprasījums – vēsture, ģeogrāfija, uzziņu izdevumi.
2. Veidojot krājumu, dokumentu atlasē tiek ievērots noteikts hronoloģisks un valodu aptvērums. Daiļliteratūrā pamatā izvēlas pēdējo 2-3 gadu izdevumus (izņemot darbus ar kultūrvēsturisku vērtību un tifloloģijas saturu). Lielāko skaitu dokumentu komplektēti latviešu valodā. Ņemot vērā lasītāju pieprasījumu arī svešvalodās – krievu un angļu. Iepērkot literatūru, darbojas arī citi atlasē kritēriji (nozares speciālistu ieteikumi, kritiķu vērtējums, iesējuma kvalitāte, cena u.c.).
3. Eksemplāru skaitu nosaka izdevuma veids, saturs un lasītāju pieprasījums. LAN un filiālēs tas var atšķirties. Pārsvārā tiek komplektēts viens eksemplārs. Paaugstinātā pieprasījuma dokumentu eksemplāru skaitu nosaka nodaļu speciālisti KKK sēdēs. Grāmatas CD mp3 formātā 10-25 eksemplāros. Dokumentus Braila rakstā reproducē, ņemot vērā lasītāju un bibliotēkas darbinieku ieteikumus, skolas mācību programmas prasības, ievērojot gada plānā paredzēto. Izmaiņas un papildinājumus apstiprina KKK.
4. Piekomplektē atsevišķu grāmatu turpinājumus vai atjaunojumus, ja vecie nolietoti, vai arī tifloloģijā nozīmīgus senākus izdevumus. Pieņem dāvinājumus.
5. Krājumā nekomplektē īslaicīgas nozīmes un mācību literatūru, kartogrāfiskos izdevumus, rokrakstus (izņemot tifloloģijas materiālus) un rasistisku vai naida kurinošu literatūru.

Dāvinājumi.

1. Iespieddarbus Bibliotēkai var dāvināt izdevuma autors, autoru kolektīvs, lasītāji, anonīmi sūtītāji, organizācijas, LNB (projektos saņemtos) u.c. atbalstītāji. Bibliotēkas pārstāvis mutiski vai rakstiski vienojas ar dāvinātāju par dokumenta pieņemšanu un tālāko izmantošanu (medijos, pasākumos, konkursu balvām, tālākai nodošanai u.tml.).
2. Krājuma papildināšanā ar dāvinājumiem tiek ievēroti vairāki pamatprincipi. Prioritāte ir paaugstinātā pieprasījuma literatūrai, oriģināliem, no kuriem veikta reproducēšana audio formātā, Braila rakstā un palielinātā drukā un kvalitatīvi un saturiski nozīmīgi tifloloģijas materiāli. Ar atlasē LNerB pieņem dāvinātos CD un DVD, vērtīgas Braila raksta grāmatas.
3. No organizācijām tiek pieņemti pēdējo 2-3 gadu izdevumi, no lasītājiem, autoriem – pēdējo piecu gadu darbi.
4. Saņemot dāvinājumu, tiek izvērtēta izdevumu saturs, nolietojuma pakāpe, valoda.
5. Bibliotēkai ir tiesības atteikties no dāvinājuma, ja tas neatbilst tās profilam un lietotāju informācijas vajadzībām. Netiek pieņemti saturiski novecojuši, nolietoti, krājumā esoši, tendencionāli, rasistiskas, naida kurinošas informācijas saturoši dokumenti. Atsevišķos gadījumos var pieņemt dāvinājumu, ja tā vizuālais izskats nav apmierinošs, bet dokumentam ir novadpētnieciska, kultūrvēsturiska vai zinātniska nozīme.

Norakstīšana.

1. Atbildīgi par norakstāmo eksemplāru atlasē ir LAN un filiāļu vadītāji, kuri reizi ceturksnī pārskata un profesionāli izvērtē krājumu. Nepieciešamības gadījumos konsultējas ar KAN un MN vadītājiem vai pieaicina konkrētas nozares ekspertu (skolotāju, uzņēmēju, ārstu u.tml.).
2. Bibliotēkas direktorei ir tiesības lemt par atsevišķu dokumentu kā novecojušu formāta nelietošanu krājuma resursos un lasītāju apkalpošanā.
3. Krājuma atlasē un dokumentu norakstīšanā vadās pēc vairākiem pamatprincipiem: Pirmkārt, no krājuma tiek izslēgti nolietoti, saturā novecojuši un nepieprasīti dokumenti. Otrkārt, krājumu attīra no liekiem dubletiem un tiešsaistē pieejamiem likumiem un citiem valsts dokumentiem.

Treškārt, ik pa trīs gadiem noraksta lasītāju nozaudētus vai citādi bibliotēkā neatgrieztus izdevumus.

Ceturtkārt, inventarizācijas laikā noraksta brīvpieejas apstākļos zudušus iespieddarbus.

4. Stihisku nelaimju gadījumos lēmumu par tālāko rīcību ar bojātiem dokumentiem pieņem KKK.
5. Nenoraksta dokumentu oriģinālus, no kuriem veikta audiogrāmatu ierakstīšana, reproducēti izdevumi Braila rakstā vai palielinātā drukā.
6. Preses izdevumus LAN un filiālēs glabā 3 gadus. Izņēmumu gadījumos (paaugstināts lasītāju pieprasījums) glabā ilgāk. Tas neattiecas uz atsevišķu mākslas, psiholoģijas un vēstures preses izdevumiem. Bez laika ierobežojuma tiek saglabāti tīfologijas un novadpētniecību saturoši izdevumi parastā drukā, Braila rakstā, palielinātā drukā ("Bazūne", "Rosme") un audio žurnāls "Doma".

Finansējums krājuma komplektēšanai.

Finansējumu veido valsts budžeta piešķirtais finansējums, kas katru gadu var būt mainīgs, dāvinājumi un ziedojumi, projektos iegūtie naudas līdzekļi. LNERB KKK vienu reizi mēnesī izskata iesniegtos priekšlikumus un izvērtē iepirkšanai paredzētos līdzekļus un izvēlēto dokumentu sarakstu.

Pēdējo trīs gadu laikā no valsts budžeta komplektēšanai piešķirti un izlietoti līdzekļi:

	2015	2016	2017
Pavisam (<i>euro</i>)	3728	3699	4112
redzīgo rakstu grāmatām	2056	1943	2279
periodiskajiem izdevumiem	1672	1756	1833

Audio formāta un Braila raksta komplektēšanai 2017. gadā piešķirti un izlietoti 3481 *euro*. Budžeta līdzekļu sadalījums starp grāmatām un periodiku jāizlīdzina, preses abonēšanai atvēlot ne vairāk par 1/3 daļu no piešķirtajiem līdzekļiem. Naudas līdzekļi krājuma komplektēšanai jāpalielina, izstrādājot projektus.

Komplektēšanas avoti:

- iepirkumi (grāmatu bāzes, izplatītāji, grāmatveikali, izdevniecības, mūzikas ierakstu tirdzniecības vietas, veicot pasūtījumus pa e-pastu, tālruni, tīmekļa vietnēs);
- abonēšana (Latvijas Pasts, izdevniecības);
- iestāžu, organizāciju un privātpersonu dāvinājumi;
- atvietošana (lietotāji nozaudētos izdevumus aizvieto ar identisku, jaunāku vai līdzvērtīgu izdevumu, kuru izvērtē KKK);
- projektu ieguvumi (saņemot izdevumus LNB un citu projektu ietvaros);
- valsts dotēti resursi (datu bāzes, sadarbojoties ar Kultūras informācijas sistēmu centru);
- SIES audio formātā un digitāli radītie resursi;
- bibliotēkā reproducētie izdevumi Braila rakstā;
- sadarbības rezultātā no Igaunijas Neredzīgo bibliotēkas saņemtie audioieraksti; "Ideju foruma", Latvijas radioteātra ieraksti.

Bibliotēkas krājuma izpētes un analīzes metodes:

- statistiskā metode - analizē pieprasījumu un izsniegumu vēsturi;
- bibliotēkas lasītāju aptauja par krājuma atbilstību lasītāju vajadzībām;
- ekspertmetode, piesaistot attiecīgās nozares speciālistus (tīfologijas krājums).

Bibliotēkas uzdevumi krājuma attīstībai un izmantošanai:

- papildināt nozares un oriģinālliteratūras krājuma daļu ar pieprasītiem izdevumiem bērniem un jauniešiem;
- ielasīt aktuālākos daiļdarbus LNerB SIES un iespējami ātrākā laikā piedāvāt lietotājiem;
- popularizēt krājumā esošos daudzveidīgos dokumentus LNerB tuvāko skolu un bērnudārzu audzēkņiem un visos Latvijas novados dzīvojošajiem senioriem;
- nodrošināt krājuma kvalitatīvu pieejamību interneta vidē;
- regulāri izslēgt no filiāļu krājumiem novecojušos, nolietotus iespieddarbus (parastajā iespieddrakstā un Braila rakstā) un informācijas nesējus.
- veikt filiāļu krājumu inventarizāciju;
- uzsākt tifloloģijas un novadpētniecības materiālu digitalizāciju.

LNerB Krājuma komplektēšanas vadlīnijas izstrādāja: KAN vadītāja Aija Pelīte

MN vadītāja Indra Ozola

Ar "LNerB krājuma komplektēšanas vadlīnijas 2018-2021" apstiprināšanas brīdi spēku zaudē 2015. gada 12. jūnija "LNerB Krājuma komplektēšanas vadlīnijas 2016. - 2020. gadam

LNERB publicitāte 2018.g.

LNERB Rīgā

Preses izdevumos

1. **2017.**gada lasītākās grāmatas LNERB // Rosme. - ISSN 0201-811X. - Nr.1 (2018), 18.lpp.
2. **Bite** Dinija. „Ielīgojam Jāņu dienu” 21.jūnijā : [par LNERB organizēto pasākumu pie Juglas ezera] / Dinija Bite // Rosme. – ISSN 0201-811X. - Nr.5 (2018), 25.lpp.
3. **Bite** Gunta. Triju Zvaigžņu ordeņa virsnieks Ivars Ozoliņš: [par LNERB Braila raksta nodaļas galveno redaktoru Ivaru Ozoliņu] / Gunta Bite // Rosme. – ISSN 0201-811X. - Nr.5 (2018), 4.-5.lpp.
4. **Isajeva** Dzintra. Jubilārs – Staņislavs Miklaševičs : [par LNERB pirmo direktoru Staņislavu Miklaševiču un viņam veltīto izstādi] / Dzintra Isajeva // Rosme. – ISSN 0201-811X. - Nr.9 (2018), 19.-20.lpp.
5. **Isajeva** Dzintra. Neredzīgu un vājredzīgu personību sasniegumi jauniešu gados : [LNERB LAN vec.bibliotekāres raksts par tifloloģijas tēmu] / Dzintra Isajeva // Rosme. – ISSN 0201-811X. - Nr.3 (2018), 14.lpp.
6. **Isajeva** Dzintra. Pasaules glaukomas diena : [LNERB LAN vec.bibliotekāres raksts par tifloloģijas tēmu] / Dzintra Isajeva // Rosme. – ISSN 0201-811X. - Nr.9 (2018), 19.-20.lpp
7. **Isajeva** Dzintra. Triju Zvaigžņu ordeņa virsniekam Ivaram Ozoliņam – 80 : [par LNERB Braila raksta nodaļas galveno redaktoru Ivaru Ozoliņu] / Dzintra Isajeva // Rosme. – ISSN 0201-811X. - Nr.5 (2018), 6.-8.lpp.
8. **Monozova Anita.** Par to, kas ir svarīgi : [tekstā minēts LNERB Braila raksta nodaļas galvenais redaktors Ivars Ozoliņš] / Anita Monozova // Rosme. – ISSN 0201-811X. - Nr.5 (2018), 6.-8.lpp. ; foto: Ieva Leiniša (LETA), vāka pēdējā lpp.

Elektroniskās publikācijas

9. **Auniņa** Andra. Bibliotēkas atsaukušās LNERB aicinājumam un piedāvās pielāgotu literatūru [Elektroniskais resurss] : [par LNERB sadarbību ar publiskajām bibliotēkām]. – Tiešsaistes pakalpojums. - b.v. : Lursoft, Lursoft IT 1997-2019. — Nos. no tīmekļa lappuses. — Pieejas veids : tīmeklis [www.URL: http://news.lv/Burtnieku-Novada-Vestis/2018/07/19/bibliotekas-atsaukusas-lnerb-aicinajumam-un-piedavas-pielagotu-literaturu](http://news.lv/Burtnieku-Novada-Vestis/2018/07/19/bibliotekas-atsaukusas-lnerb-aicinajumam-un-piedavas-pielagotu-literaturu). - Resurss aprakstīts 2019.gada 15.janv.
10. **Auniņa** Andra. Varam piedāvāt pielāgotu literatūru [Elektroniskais resurss] : [par LNERB sadarbību ar publiskajām bibliotēkām]. – Tiešsaistes pakalpojums. - b.v. : Lursoft, Lursoft IT 1997-2018. — Nos. no tīmekļa lappuses. — Pieejas veids : tīmeklis [www.URL: http://news.lv/Liesma/2018/07/13/varam-piedavat-pielagotu-literaturu](http://news.lv/Liesma/2018/07/13/varam-piedavat-pielagotu-literaturu). - Resurss aprakstīts 2019.gada 15.janv.
11. **Bite** Gunta. Iespējas cilvēkiem ar redzes traucējumiem [Elektroniskais resurss] : [par LNERB, tās pakalpojumiem]. – Tiešsaistes pakalpojums. - b.v. : Lursoft, Lursoft IT 1997-2019. — Nos. no tīmekļa lappuses. — Pieejas veids : tīmeklis [www.URL: http://news.lv/Ventspils-Novadnieks/2018/11/13/iespejas-cilvekiem-ar-redzes-traucejumiem](http://news.lv/Ventspils-Novadnieks/2018/11/13/iespejas-cilvekiem-ar-redzes-traucejumiem). - Resurss aprakstīts 2019.gada 15.janv.
12. **Bite** Gunta. Latvijas valsts simtgades ietvaros “Mērnieku laiki” piedzīvo savu trešo izlaidumu Braila rakstā [Elektroniskais resurss] : [par brāļu Kaudzīšu grāmatas jauno izdevumu LNERB]. – Tiešsaistes pakalpojums. - b.v. : Latvijas valsts simtgades birojs, b.g. — Nos. no tīmekļa lappuses. — Pieejas veids : tīmeklis [www.URL: https://lv100.lv/jaunumi/latvijas-valsts-simgades-ietvaros-mernieku-laiki-piedzivo-savu-treso-izlaidumu-braila-raksta/](https://lv100.lv/jaunumi/latvijas-valsts-simgades-ietvaros-mernieku-laiki-piedzivo-savu-treso-izlaidumu-braila-raksta/). - Resurss aprakstīts 2019.gada 17.janv.
13. **Braila** rakstā atkārtoti izdos grāmatu "Mērnieku laiki" [Elektroniskais resurss] : [par brāļu Kaudzīšu grāmatas jauno izdevumu LNERB]. – Tiešsaistes pakalpojums. - b.v. : TVNet SIA, b.g. — Nos. no tīmekļa lappuses. — Pieejas veids : tīmeklis [www.URL: http://www.url](http://www.url)

<https://www.tvnet.lv/6447392/braila-raksta-atkartoti-izdos-gramatu-mernieku-laiki>. -

Resurss aprakstīts 2019.gada 17.janv.

14. **Ciguze** Aija. Latvijas Neredzīgo bibliotēka piedāvā izmantot bibliotēkā esošo informāciju (audio formātā, palielinātā drukā un Braila rakstā) ikvienam, kam nepieciešama pielāgota literatūra [Elektroniskais resurss]. – Tiešsaistes pakalpojums. - b.v. : Lursoft, Lursoft IT 1997-2018. — Nos. no tīmekļa lappuses. — Pieejas veids : tīmeklis [www.URL: http://news.lv/Raunas-novada-vestis/2018/06/08/latvijas-neredzigo-biblioteka-piedava-izmantot-biblioteka-esoso-informaciju-audio-formata-palielinata-druka-un-braila-raksta-ikvienam-kam-nepieciešama-pielagota-literatura](http://news.lv/Raunas-novada-vestis/2018/06/08/latvijas-neredzigo-biblioteka-piedava-izmantot-biblioteka-esoso-informaciju-audio-formata-palielinata-druka-un-braila-raksta-ikvienam-kam-nepieciešama-pielagota-literatura). - Resurss aprakstīts 2019.gada 15.janv.
15. **Feldmane** Sarmīte. “Mērnīku laiki” izdoti Braila rakstā [Elektroniskais resurss] : [par brāļu Kaudzīšu grāmatas jauno izdevumu LNerB, tekstā minēta arī Cēsu filiālbibliotēkas bijusī bibliotekāre Aina Karele]. – Tiešsaistes pakalpojums. - b.v. : eDruva, 2019. — Nos. no tīmekļa lappuses. — Pieejas veids : tīmeklis [www.URL: http://edruva.lv/mernieku-laiki-izdoti-braila-raksta/](http://edruva.lv/mernieku-laiki-izdoti-braila-raksta/). - Resurss aprakstīts 2019.gada 15.janv.
16. **Leiniša** Ieva. Pasniedz augstākos valsts apbalvojumus [Elektroniskais resurss] : [foto, kur Valsts prezidents Raimonds Vējonis (no labās) un Latvijas Neredzīgo bibliotēkas Braila raksta nodaļas Braila raksta grāmatu galvenais redaktors Ivars Ozoliņš ar Triju Zvaigžņu ordeņa IV šķiru par nesavtīgo un pašreizējā mūžā ieguldījumu Braila raksta grāmatu veidošanā, izdošanā un jauno speciālistu sagatavošanā, ausgtāko valsts apbalvojumu pasniegšanas svinīgajā ceremonijā]. – Tiešsaistes pakalpojums. - b.v. : LETA, b.g. — Nos. no tīmekļa lappuses. — Pieejas veids : tīmeklis [www.URL: http://thumb.leta.lv/2018/20180503/%7B133ee17f-bf9b-e8b1-562a-2ba1f3c19770%7D.jpg](http://thumb.leta.lv/2018/20180503/%7B133ee17f-bf9b-e8b1-562a-2ba1f3c19770%7D.jpg). – Resurss aprakstīts 2019.gada 15.janv.
17. **Lukjanovs** Igors. Latvijas valsts 100-gades ietvaros brāļu Kaudzīšu “Mērnīku laiki” piedzīvo savu 3.izdevumu Braila rakstā [Elektroniskais resurss] : [par brāļu Kaudzīšu grāmatas jauno izdevumu LNerB]. – Tiešsaistes pakalpojums. - b.v. : Protesti.lv, 2015-2017. — Nos. no tīmekļa lappuses. — Pieejas veids : tīmeklis [www.URL: http://www.protesti.lv/latvijas-valsts-100-gades-ietvaros-bralu-kaudzisu-mernieku-laiki-piedzivo-savu-3-izdevumu-braila-raksta/](http://www.protesti.lv/latvijas-valsts-100-gades-ietvaros-bralu-kaudzisu-mernieku-laiki-piedzivo-savu-3-izdevumu-braila-raksta/). - Resurss aprakstīts 2019.gada 17.janv.
18. **Sedliņa** Aija. Limbažu Galvenajā bibliotēkā būs audiogrāmatas redzes invalīdiem [Elektroniskais resurss] : [par LNerB sadarbību ar LGB]. – Tiešsaistes pakalpojums. - b.v. : Lursoft, Lursoft IT 1997-2018. — Nos. no tīmekļa lappuses. — Pieejas veids : tīmeklis [www.URL: http://news.lv/Auseklis/2018/06/12/limbazu-galvenaja-biblioteka-bus-audiogramatas-redzes-invalidiem](http://news.lv/Auseklis/2018/06/12/limbazu-galvenaja-biblioteka-bus-audiogramatas-redzes-invalidiem). - Resurss aprakstīts 2019.gada 15.janv.

Televīzija

19. **Iepazīstina** ar grāmatu neredzīgiem bērniem : [par LNerB izdoto grāmatu Braila rakstā un audio formātā „Pirāts Džons un karaļa karavīri” // LTV1 kanāls, Lindas Bērzes sižets raidījumā „Panorāmas ziņas”, 2018, 11.apr. - TV sižeta ieraksts pieejams arī portālā LTV.lv (2018, 11. apr.). - Tiešsaistes pakalpojums. - Pieejas veids: tīmeklis [www.URL: https://ltv.lsm.lv/lv/raksts/11.04.2018-iepazistina-ar-gramatu-neredzīgiem-berniem.id128000/](https://ltv.lsm.lv/lv/raksts/11.04.2018-iepazistina-ar-gramatu-neredzīgiem-berniem.id128000/). - Resurss aprakstīts 2018.g. 17.janv.
20. **Izdod** jaunu „Mērnīku laiku” izdevumu Braila rakstā : [par brāļu Kaudzīšu grāmatas jauno izdevumu LNerB, sižetā stāsta Braila raksta nod. vadītāja Gunta Bite] // LNT Ziņas sešos, 2018, 7.nov. - TV sižeta ieraksts pieejams arī portālā TVPlay (2018, 7. nov.). - Tiešsaistes pakalpojums. - Pieejas veids: tīmeklis [www.URL: https://tvplay.skaties.lv/Int-zinas-sesos/lnt-zinas-sesos-10294825/](https://tvplay.skaties.lv/Int-zinas-sesos/lnt-zinas-sesos-10294825/). - Resurss aprakstīts 2019.g. 17.janv.

Radio

21. **Tapis** jauns brāļu Kaudzīšu grāmatas "Mērnīku laiki" izdevums Braila rakstā : [sižetā runā Braila raksta nod. vadītāja Gunta Bite, sižetu sagat. Zane Mače // Latvijas Radio 1, Raidījums “Ziņas” (2018, 31. okt.). - Radio sižets pieejams arī portālā : LSM.LV (2017, 31. okt.). - Tiešsaistes pakalpojums. - Pieejas veids: tīmeklis [www.URL:](http://www.url)

- <https://replay.lsm.lv/lv/ieraksts/lr/110698/tapis-jauns-bralu-kaudzisu-gramatas-mernieku-laiki-izdevums-braila-raksta>. - Resurss aprakstīts 2019.g. 17.janv.
22. **Международный** день людей с проблемами зрения и слуха отмечают и в Латвии [sižetā par interaktīvās izstādes atklāšanu Latvijas Nacionālajā bibliotēkā „Sajūtu cilvēki mums līdzās” runā LNerB vec.bibliotekāre Dzintra Isajeva, sižetu sagat. Svetlana Gintere // Latvijas Radio 4, Raidījums „Обзор событий дня” (2018, 27.jūn.). – Radio sižets pieejams arī portālā : LSM.LV (2018, 27. jūn.). - Tiešsaistes pakalpojums. - Pieejas veids: tīmeklis [www.URL: https://lr4.lsm.lv/lv/lr/arhivs/?_uri=lv/lr/arhivs/&channel=4&d=27&m=6&y=2018&page=1](http://www.URL:https://lr4.lsm.lv/lv/lr/arhivs/?_uri=lv/lr/arhivs/&channel=4&d=27&m=6&y=2018&page=1). - Resurss aprakstīts 2019.g. 5.febr.
23. **Мещерякова** Наталья_. Станислав Миклашевич: библиотекарь по зову души : [intervija ar LNerB vec.bibliotekāri Dzintru Isajevu par Staņislavam Miklaševičam veltīto izstādi] // Latvijas Radio 4, Raidījums ciklā “100 добрых дел” (2018, 12. okt.). - Radio sižets pieejams arī portālā : LSM.LV (2018, 12. okt.). - Tiešsaistes pakalpojums. - Pieejas veids: tīmeklis [www.URL: https://lr4.lsm.lv/lv/raksts/100-labo-darbu/stanislav-miklashevich-bibliotekar-po-zovu-dushi.a109785/](http://www.URL:https://lr4.lsm.lv/lv/raksts/100-labo-darbu/stanislav-miklashevich-bibliotekar-po-zovu-dushi.a109785/). - Resurss aprakstīts 2019.g. 17.janv.

Balvu filiālbibliotēka

Preses izdevumos

24. **Logina** Zinaida. Godina un piemin Ojāru Vācieti : [rakstā ir minēta LNerB Balvu filiālbibliotēka] / Zinaida Logina // Vaduguns. – ISSN 1407-9844.-Nr.33 (2018, 8.maijs), 2.lpp.
25. **Noriete** Ilona. Ratiņdejas kāzu valsim : [rakstā ir minēta LNerB Balvu filiālbibliotēka] / Ilona Noriete // Tautas veselības avīze. – ISSN 2255-9868. – Nr.6 (2018), 8.lpp.
26. **Vēlējumi** Ziemassvētkos un gadu mijā : [rakstā ir izteikta pateicība LNerB Balvu filiālbibliotēkas bibliotekārei Ilonai Laicānei] // Rosme. – ISSN 0201-811X. – Nr.12 (2018), 25.lpp.

Elektroniskās publikācijas

27. **Nagle** Biruta. Balvos svin Latvijas simtgadi [Elektroniskais resurss] : [rakstā ir minēta LNerB Balvu filiālbibliotēka]. - Tiešsaistes pakalpojums. – Rīga : Latvijas Neredzīgo biedrība, 2018. - Nos. no tīmekļa lappuses. – Pieejas veids : tīmeklis [www.URL: http://www.lnbiedriba.lv/lv/par-biedribu/to-un-juridiskie-biedri/balvu-to/balvos-atzimes-latvijas-100-gadi/](http://www.lnbiedriba.lv/lv/par-biedribu/to-un-juridiskie-biedri/balvu-to/balvos-atzimes-latvijas-100-gadi/). - Resurss aprakstīts 2018. g. 16. nov.

Daugavpils filiālbibliotēka

Preses izdevumos

28. **Jonāne** Egita Terēze. Ar taktīlu fotogrāfiju var iepazīt Rīgu : [par biedrības “Socintegra” iekļaujošo izstādi “Pieskāriens” LNerB Daugavpils filiālbibliotēkā] // Latgales Laiks. – ISSN 1407-9208. – Nr.80 (2018, 19.okt.), 6.lpp.
29. **Jonāne** Egita Terēze. Daugavpīlieši rada taktīlās grāmatas redzes invalīdiem : [rakstā minēta sadarbība ar LNerB Daugavpils filiālbibliotēku] / Egita Terēze Jonāne // Latgales Laiks. – ISSN 1407-9208. – Nr.1 (2018, 5.janv.), 21.lpp.
30. **Monozova** Anita. Daugavpils Sajūtu dārzs ir iestādīts : [rakstā minēta LNerB Daugavpils filiālbibliotēkas darbinieču piedalīšanās Sajūtu dārza stādīšanas talkā] / Anita Monozova // Rosme. – ISSN 0201-811X. – Nr.5 (2018), 11.–12.lpp.
31. **Šovasar** Daugavpilī kultūras dienas – mēs esam tik dažādi un tik vienādi : [rakstā minēta LNerB Daugavpils filiālbibliotēkas dalība projektā “Mēs esam tik dažādi un tik vienādi”] // Rosme. – ISSN 0201-811X. – Nr.7 (2018, jūl.), 6.lpp.
32. **Йонане** Эгита Терезе. Даугавпилчане делают тактильные книги для инвалидов по зрению : [в статье упоминается сотрудничество с Даугавпилским филиалом

- Латвийской библиотеки для незрячих] / Эгита Терезе Йонане // Латгалес Лайкс. – ISSN 1407-9208. – № 6 (23 янв. 2018), с. 5.
33. **Йонане** Эгита Терезе. Книга с ежиком и морковкой : [в статье упоминается Даугавпилсский филиал Латвийской библиотеки для незрячих и его заведующая – автор эскизов тактильной книги для детей] / Эгита Терезе Йонане // Латгалес Лайкс. – ISSN 1407-9208. – № 35 (11 мая 2018), с. 6.
 34. **Йонане** Эгита Терезе. С Ригой можно познакомиться на тактильной фотографии : [об инклюзивной выставке «Прикосновение» в Даугавпилсском филиале Латвийской библиотеки для незрячих] // Латгалес Лайкс. – ISSN 1407-9208. – № 81 (23 окт. 2018), с. 4.
 35. **Кудирка** Андрей. Здесь будет Сад ощущений! : [в статье упоминается сотрудничество с Даугавпилсским филиалом Латвийской библиотеки для незрячих в разработке проекта сада для людей с проблемами зрения] / Андрей Кудирка // Наш Город. – ISSN 1407-7752. – № 19 (10 мая 2018), с. 20.
 36. **Лукьянская** Светлана. Прикоснуться к красотам архитектуры : [об инклюзивной выставке «Прикосновение» в Даугавпилсском филиале Латвийской библиотеки для незрячих] // Сейчас. – ISSN 1691-0044. – № 41 (11 окт. 2018), с. 21.
 37. **На экскурсию** – в библиотеку : [об услуге Даугавпилсского филиала Латвийской библиотеки для незрячих по проведению экскурсий] // Миллион. – ISSN 1691-0230. – № 50 (13 дек. 2018), с. 31.
 38. **Объединены** творчеством : [в статье упоминается участие Даугавпилсского филиала Латвийской библиотеки для незрячих в проекте «Мы такие разные и такие одинаковые»] // Миллион. – ISSN 1691-0230. – № 48 (28 нояб. 2018), с. 31.
 39. **Орлова** Катрина. Ощути «Прикосновение» : [об открытии инклюзивной выставки «Прикосновение» в Даугавпилсском филиале Латвийской библиотеки для незрячих] // Сейчас. – ISSN 1691-0044. – № 42 (18 окт. 2018), с. 40.
 40. **«Прикосновение»** : [об инклюзивной выставке в Даугавпилсском филиале Латвийской библиотеки для незрячих] // Миллион. – ISSN 1691-0230. – № 43 (25 окт. 2018), с. 31.
 41. **Сад** расцветает : [в статье упоминается сотрудничество с Даугавпилсским филиалом Латвийской библиотеки для незрячих в разработке проекта Сада ощущений для людей с проблемами зрения] // Миллион. – ISSN 1691-0230. – № 19 (10 мая 2018), с. 4.
 42. **Салагубова** Наталья. Для «зряков» и «незряков» : [об открытии инклюзивной выставки «Прикосновение» в Даугавпилсском филиале Латвийской библиотеки для незрячих] // Наш Город. – ISSN 1407-7752. – № 42 (18 окт. 2018), с. 9.
 43. **Чайкина** Жанна. В Даугавпилсе заложили Сад ощущений : [в статье упоминается создание проекта в сотрудничестве с Даугавпилсским филиалом Латвийской библиотеки для незрячих и участие библиотекарей в посадках] // Сейчас. – ISSN 1691-0044. – № 19 (10 мая 2018), с. 6.

Elektroniskās publikācijas

44. **Iekļaujošā** izstāde "Pieskāriens" Latvijas Nerēdzīgo bibliotēkas Daugavpils filiālbibliotēkā [elektroniskais resurss]. – Tiesšaistes pakalpojums. – Daugavpils : SIA MEDIASTRIMS, [b.g.]. – Nos. no tīmekļa lappuses. – Pieejas veids : tīmeklis [www.URL : http://lat.grani.lv/daugavpils/15778-iekļaujosa-izstade-pieskariens-latvijas-neredzigo-bibliotekas-daugavpils-filialbiblioteka.html](http://lat.grani.lv/daugavpils/15778-iekļaujosa-izstade-pieskariens-latvijas-neredzigo-bibliotekas-daugavpils-filialbiblioteka.html). – Resurss aprakstīts 2018. g. 9. okt.
45. **Jonāne** Egita Terēze. Ar taktīlu fotogrāfiju var iepazīt Rīgu [elektroniskais resurss] : [par iekļaujošo izstādi “Pieskāriens” LNerB Daugavpils filiālbibliotēkā]. – Tiesšaistes

- pakalpojums. – [Daugavpils] : Latgales Laiks, 2000–2018. – Nos. no tīmekļa lappuses. – Pieejas veids : tīmeklis www.URL : <http://latgaleslaiks.lv/raksti/2018-10-20-ar-taktilu-fotografiju-var-iepazit-rigu>. – Resurss aprakstīts 2018. g. 22. okt.
46. **Latvijas** Neredzīgo bibliotēkas Daugavpils filiālbibliotēkā atklāta izstāde (VIDEO) [elektroniskais resurss] : [par iekļaujošās izstādes “Pieskāriens” atklāšanas pasākumu]. – Tiešsaistes pakalpojums. – Daugavpils : SIA MEDIASTRIMS, [b.g.]. – Nos. no tīmekļa lappuses. – Pieejas veids : tīmeklis www.URL : <http://lat.grani.lv/daugavpils/15845-latvijas-neredzigo-bibliotekas-daugavpils-filialbiblioteka-atklata-izstade-video.html>. – Resurss aprakstīts 2018. g. 18. okt.
47. **Neredzīgo** biedrības ciematā rit darbs pie Sajūtu dārza izveidošanas (VIDEO) [Elektroniskais resurss] : [videosīžetā un publikācijas tekstā minēta sadarbība ar LNERB Daugavpils filiālbibliotēku]. – Tiešsaistes pakalpojums. – [Daugavpils] : Daugavpils, 2018. – Nos. no tīmekļa lappuses. – Pieejas veids : tīmeklis www.URL : <https://www.daugavpils.lv/lv/47/read/17141>. – Resurss aprakstīts 2018. g. 5. janv.
48. **Кудирка** Андрей. В поселке Общества слепых сажали деревья и создавали «Сад ощущений» (ФОТО) [Elektroniskais resurss] : [в статье упоминается создание проекта сада в сотрудничестве с Даугавпилским филиалом Латвийской библиотеки для незрячих]. – Tiešsaistes pakalpojums. – Daugavpils : SIA Gorod.lv, 2004–2018. – Nos. no tīmekļa lappuses. – Pieejas veids : tīmeklis www.URL : <http://www.gorod.lv/novosti/293836-zdes-budet-sad-oschuschenii>. – Resurss aprakstīts 2018. g. 10. maijā.
49. **Орлова** Катрина. В Даугавпилсе будет представлена выставка для незрячих [Elektroniskais resurss] : [par iekļaujošo izstādi “Pieskāriens” LNERB Daugavpils filiālbibliotēkā]. – Tiešsaistes pakalpojums. – Daugavpils : SIA MEDIASTRIMS, [b.g.]. – Nos. no tīmekļa lappuses. – Pieejas veids : tīmeklis www.URL : <http://www.grani.lv/daugavpils/101149-v-daugavpils-budet-predstavlena-vystavka-dlya-nezryachih.html>. – Resurss aprakstīts 2018. g. 9. okt.
50. **Орлова** Катрина. В Даугавпилсе доступна выставка для незрячих [Elektroniskais resurss] : [par iekļaujošo izstādi “Pieskāriens” LNERB Daugavpils filiālbibliotēkā]. – Tiešsaistes pakalpojums. – Daugavpils : SIA MEDIASTRIMS, [b.g.]. – Nos. no tīmekļa lappuses. – Pieejas veids : tīmeklis www.URL : <http://www.grani.lv/daugavpils/101389-v-daugavpils-dostupna-vystavka-dlya-nezryachih.html>. – Resurss aprakstīts 2018. g. 16. okt.
51. **Салагубова** Наталья. Для «зряков» и «незряков»: в библиотеке даугавпилского Общества незрячих открылась уникальная выставка «Прикосновение» [Elektroniskais resurss]. – Tiešsaistes pakalpojums. – Daugavpils : SIA Gorod.lv, 2004–2018. – Nos. no tīmekļa lappuses. – Pieejas veids : tīmeklis www.URL : <http://www.gorod.lv/novosti/298315-dlya-zryakov-i-nezryakov>. – Resurss aprakstīts 2018. g. 22. okt.
52. **Чайкина** Жанна. В Даугавпилсе заложили Сад ощущений [Elektroniskais resurss] : [в статье упоминается создание проекта в сотрудничестве с Даугавпилским филиалом Латвийской библиотеки для незрячих и участие библиотекарей в посадках]. – Tiešsaistes pakalpojums. – Daugavpils : SIA Dautkom Plus, [b.g.]. – Nos. no tīmekļa lappuses. – Pieejas veids : tīmeklis www.URL : <http://www.grani.lv/daugavpils/95528-v-daugavpils-zalozhili-sad-oschuscheniy.html>. – Resurss aprakstīts 2018. g. 11. maijā.

Televīzija

53. **Daugavpilī** parādījās neparasts dārzs neredzīgajiem : [TV sīžetā minēta sadarbība ar LNERB Daugavpils filiālbibliotēku dārza projekta izstrādē] // DauTKom, ziņas, 2018, 9.maijs. – TV sīžeta ieraksts pieejams arī portālā Grani.lv (2018, 9.maijs.). – Tiešsaistes pakalpojums. – Pieejas veids : tīmeklis www.URL : <http://lat.grani.lv/daugavpils/14620->

- [daugavpili-paradijas-neparasts-darzs-neredzigajiem-video.html](#). – Resurss aprakstīts 2018. g. 10. maijā.
54. **Neredzīgo** biedrības ciematā rit darbs pie Sajūtu dārza izveidošanas : [TV sižetā minēta sadarbība ar LNerB Daugavpils filiālbibliotēku] // DauTKom. – Ziņas (2018, 3.janv.). – TV sižeta ieraksts pieejams arī portālā Grani.lv (2018, 4.janv.). – Tiešsaistes pakalpojums. – Pieejas veids : tīmeklis [www.URL: http://lat.grani.lv/daugavpils/13523-neredzigo-biedribas-ciemata-rit-darbs-pie-sajutu-darza-izveidosanas-video.html](http://lat.grani.lv/daugavpils/13523-neredzigo-biedribas-ciemata-rit-darbs-pie-sajutu-darza-izveidosanas-video.html). – Resurss aprakstīts 2018. g. 5. janv.
55. **Tika** prezentēta grāmata neredzīgajiem bērniem : [TV sižetā minēta sadarbība ar LNerB Daugavpils filiālbibliotēku] // DauTKom. – Ziņas (2018, 8.maijs). – TV sižeta ieraksts pieejams arī portālā Grani.lv (2018, 8.maijs). – Tiešsaistes pakalpojums. – Pieejas veids : tīmeklis [www.URL: http://lat.grani.lv/daugavpils/14607-tika-prezenteta-gramata-neredzigajiem-berniem-video.html](http://lat.grani.lv/daugavpils/14607-tika-prezenteta-gramata-neredzigajiem-berniem-video.html). – Resurss aprakstīts 2018. g. 10. maijā.
56. **Библиотека** для незрячих издала первую детскую тактильную книгу // DauTKom. – Ziņas (2018, 28.apr.). – TV sižeta ieraksts pieejams arī portālā Grani.lv (2018, 13.maijs). – Tiešsaistes pakalpojums. – Pieejas veids : tīmeklis [www.URL: http://www.grani.lv/daugavpils/95172-biblioteka-dlya-nezryachih-izdala-pervuyu-detskuyu-taktilnuyu-knigu-video.html](http://www.grani.lv/daugavpils/95172-biblioteka-dlya-nezryachih-izdala-pervuyu-detskuyu-taktilnuyu-knigu-video.html). – Resurss aprakstīts 2018. g. 14. maijā.
57. **В филиале** библиотеки для незрячих можно подержать в руках рижскую телебашню : [об инклюзивной выставке «Прикосновение»] // DauTKom. – Ziņas (2018, 16.okt.). – TV sižeta ieraksts pieejams arī portālā “Grani.lv” (2018, 16.okt.). – Tiešsaistes pakalpojums. – Pieejas veids : tīmeklis [www.URL: http://www.grani.lv/daugavpils/101435-v-filiale-biblioteki-dlya-nezryachih-mozhno-poderzhat-v-rukah-rizhskuyu-telebashnyu-video.html](http://www.grani.lv/daugavpils/101435-v-filiale-biblioteki-dlya-nezryachih-mozhno-poderzhat-v-rukah-rizhskuyu-telebashnyu-video.html). – Resurss aprakstīts 2018. g. 17. okt.
58. **В** Даугавпилсе появился необычный сад для необычных людей : [в сюжете упоминается сотрудничество с Даугавпилским филиалом Латвийской библиотеки для незрячих] // DauTKom. – Ziņas (2018, 8.maijs). – TV sižeta ieraksts pieejams arī portālā Grani.lv (2018, 8.maijs). – Tiešsaistes pakalpojums. – Pieejas veids : tīmeklis [www.URL: http://www.grani.lv/daugavpils/95495-v-daugavpils-poyavilsya-neobychnyy-sad-dlya-neobychnyh-lyudey-video.html](http://www.grani.lv/daugavpils/95495-v-daugavpils-poyavilsya-neobychnyy-sad-dlya-neobychnyh-lyudey-video.html). – Resurss aprakstīts 2018. g. 10. maijā.
59. **В** поселке Общества слепых благоустроена территория для досуга : [в сюжете упоминается сотрудничество с Даугавпилским филиалом Латвийской библиотеки для незрячих в разработке проекта сада для людей с проблемами зрения] // DauTKom. – Ziņas (2018, 3.janv.). – TV sižeta ieraksts pieejams arī portālā Grani.lv (2018, 4.janv.). – Tiešsaistes pakalpojums. – Pieejas veids : tīmeklis [www.URL: http://www.grani.lv/daugavpils/91087-v-poselke-obschestva-slepyh-blagoustroena-territoriya-dlya-dosuga-video.html](http://www.grani.lv/daugavpils/91087-v-poselke-obschestva-slepyh-blagoustroena-territoriya-dlya-dosuga-video.html). – Resurss aprakstīts 2018. g. 5. janv.

Radio

60. **Baltā** spieķa dienā svin neredzīgo cilvēku uzdrīkstēšanos un neatkarīgumu : [sižetā ir pieminēta arhitektūras izstāde LNerB Daugavpils filiālbibliotēkā, sižetu sagat. Baiba Kuške // Latvijas Radio 1, Raidījums “Ziņas” (2018, 15. okt.). - Radio sižets pieejams arī portālā : LSM.LV (2017, 15. okt.). - - Tiešsaistes pakalpojums. - Pieejas veids: tīmeklis <https://www.lsm.lv/raksts/zinas/latvija/balta-spieka-diena-svin-neredzigo-cilveku-uzdrikstesanos-un-neatkarigumu.a295995/>. - Resurss aprakstīts 2019.g. 17.janv.
61. **Daugavpilī** top grāmatas cilvēkiem ar redzes traucējumiem : [radio sižetā minēta LNerB Daugavpils filiālbibliotēkas dalība taktilo grāmatu projektā, sižetu sagat. Silvija Smagare] // Latvijas Radio 1. – Raidījums “Pēcpusdiena” (2018, 5.febr.). – Radio sižets pieejams arī portālā Lsm.lv (2018, 5.febr.). – Tiešsaistes pakalpojums. – Pieejas veids : tīmeklis

Rēzeknes filiālbibliotēka

Preses izdevumos

62. **Jukņeviča** Marianna. Gaismas saliņa : [par LNERB Rēzeknes filiālbibliotēku un tajā organizēto priekšlasījumu ciklu] / Marianna Jukņeviča // Rēzeknes Vēstis. – ISSN 1407-9488. – Nr.70 (2018, 19.jūn.), 4.lpp.
63. **Jukņeviča** Marianna. Par dzeju un stipru cilvēku : [par LNERB izdoto audiogrāmatu “Mīlestības buķete” (krievu val.) un tās autoru rēzeknieti Viktoru Filatovu, rakstā minēta Rēzeknes filiālbibliotēka] / Marianna Jukņeviča // Rosme. – ISSN 0201-811X. – Nr.4 (2018), 9.-10.lpp.
64. **Jukņeviča** Marianna. Sirsnībā un labestībā pavadīta diena : [rakstā minēta Rēzeknes filiālbibliotēkas darbinieces uzstāšanās Latvijas Neredzīgo biedrības Rēzeknes organizācijas pasākumā] / Marianna Jukņeviča // Rēzeknes Vēstis. – ISSN 1407-9488. – Nr.7 (2018, 16.janv.), 4.lpp.
65. **Korzans** Vilmārs. Par biedrību “Saules stars AV” : [rakstā par biedrības, kura apvieno bērņus ar redzes invaliditāti un viņu vecākus, darbu, minēta filiālbibliotēka un tās darbinieces] / Vilmārs Korzans // Rosme. – ISSN 0201-811X. – Nr.4 (2018), 7.-9.lpp.
66. **Lansberga** Valentīna. Ja vēlas, viss ir sasniedzams : [rakstā minēta Rēzeknes filiālbibliotēka] / Valentīna Lansberga // Rēzeknes Vēstis. – ISSN 1407-9488. – Nr.119 (2018, 12.okt.), 2.lpp.
67. **Linužs** Rūdolfs. Ar dvēseles acīm : [par LNERB Rēzeknes filiālbibliotēkas lasītāju Latgales Kultūrvēstures muzeja apmeklēšanu] / Rūdolfs Linužs // Rēzeknes Vēstis. – ISSN 1407-9488. – Nr.17 (2018, 8.febr.), 5.lpp.
68. **Linužs** Rūdolfs. Dzeja no sirds : [rakstā minēta LNERB Rēzeknes filiālbibliotēka un tās darbiniece] / Rūdolfs Linužs // Rosme. – ISSN 0201-811X. – Nr.1 (2018), 27.lpp.
69. **Linužs** Rūdolfs. Dzeja no sirds: [rakstā minēta LNERB Rēzeknes filiālbibliotēka un tās darbiniece] / Rūdolfs Linužs // Rēzeknes Vēstis. – ISSN 1407-9488. – Nr.3 (2018, 5.janv.), 5.lpp.
70. **Linužs** Rūdolfs. “Pilsētas poēzija” dvēseles acīm : [par LNERB Rēzeknes filiālbibliotēkas lasītāju Latgales Kultūrvēstures muzeja apmeklēšanu] / Rūdolfs Linužs // Rosme. – ISSN 0201-811X. – Nr.2 (2018), 6.-7.lpp.
71. **Meikstums** Pēteris. Viņi šķiļ dzirkstis tālākai dzīvei : [rakstā minēta LNERB Rēzeknes filiālbibliotēka un tās darbinieki] / Pēteris Meikstums // Rēzeknes Vēstis. - ISSN1407-9433. - Nr.141 (2018, 6.dec), 3.lpp.
72. **Mikele** Aija. Ir vieta pasākumu rīkošanai : [par remontu un pārmaiņām Rēzeknes filiālbibliotēkā] / Aija Mikele // Rēzeknes Vēstis. - ISSN1407-9433. - Nr.144 (2018, 13.dec), 5.lpp., E.Utāna fotogr.
73. **Mikele** Aija. Ko jūs pajautātu prezidentam? : [cilvēku aptaujā minēta Neredzīgo bibliotēka Rēzeknē] / Aija Mikele // Rēzeknes Vēstis. - ISSN1407-9433. - Nr.142 (2018, 7.dec), 5.lpp., E.Utāna fotogr.
74. **Mikele** Aija. “Prieks dod zvaigznei spožumu” : [rakstā minēta LNERB Rēzeknes filiālbibliotēka] / Aija Mikele // Rēzeknes Vēstis. - ISSN1407-9433. - Nr.146 (2018, 18.dec), 1.; 3.lpp., E.Utāna fotogr.
75. **Mikele** Aija. ...un Lolitas Stupānes dziesmas : [par pasākumu Rēzeknes filiālbibliotēkā] / Aija Mikele // Rēzeknes Vēstis. - ISSN1407-9433. - Nr.144 (2018, 13.dec), 1.; 5.lpp., E.Utāna fotogr.
76. **Mikele** Aija. Visjaunākā dzejniece: [rakstā minēta LNERB Rēzeknes filiālbibliotēka] / Aija Mikele // Rēzeknes Vēstis. - ISSN1407-9433. - Nr.99 (2018, 28.augusts), 1.lpp., E.Utāna fotogr.

77. **Zeltiņa** Ināra. Lepojamies ar mūsu lasītāju : [par LNERB Rēzeknes filiālbibliotēkas lasītāja izdoto grāmatu un pasākumu bibliotēkā] / Ināra Zeltiņa // Bazūne. - Nr.12 (2018), 3.-4.lpp.
78. **Zeltiņa** Ināra. Mūsu paldies Latgales Kultūrvēstures muzejam! : [Rēzeknes filiālbibliotēkas pateicība muzejam par sadarbību vairāku gadu garumā] / Ināra Zeltiņa // Rēzeknes Vēstis. – ISSN 1407-9488. – Nr.8 (2018, 18.janv.), 5.lpp.
79. **Zeltiņa** Ināra. Rūdolfa Linuža jūtu labirintā : [par Latvijas Neredzīgo biedrības biedra Rūdolfa Linuža izdoto grāmatu “Jūtu labirints” un grāmatas atvēršanas svētkiem Rēzeknes filiālbibliotēkā] / Ināra Zeltiņa // Rosme. – ISSN 0201-811X. – Nr.12 (2018), 19. – 20.lpp.
80. **Zeltiņa** Ināra. Nodarbība par gleznas uztveres iespēju neredzīgiem : [par muzeja speciālistes vadītu nodarbību LNERB Rēzeknes filiālbibliotēkā] / Ināra Zeltiņa // Rosme. – ISSN 0201-811X. – Nr.2 (2018), 14.lpp.
81. **Власова** Елена. Рождественский подарок библиотеке для незрячих: [о подарке от Резекненских православных храмов Резекненскому филиалу библиотеки для незрячих] / Елена Власова // Панорама Резекне. - ISSN 1407-9593.- Nr.2 (2018, 12.января.), 25.стр.
82. **Лансберга** Валентина. При желании всего можно достичь : [в статье упомянут Резекненский филиал библиотеки для незрячих] / Валентина Лансберга // Резекненские Вести. – ISSN 1407-9488. – Nr.119 (2018, 12.окт.), 2.стр.

Elektroniskās publikācijas

83. **Neredzīgo** bibliotēkā Rēzeknē filma “Diena mušas Dūces dzīvē” prezentācija [Elektroniskais resurss] : [par pasākumu LNERB Rēzeknes filiālbibliotēkā]. – Tiešsaistes pakalpojums. – Rēzekne : Rēzeknes bibliotēkas ziņas, [b.g.]. – Nos. no tīmekļa lappuses. – Pieejas veids : tīmeklis [www.URL: http://www.rezeknesbiblioteka.lv/index.php/pilstas-bibliotkas/daadi/2275-neredzigo-biblioteka-rezekne-filminas-diena-musinas-duces-dzive-prezentacija](http://www.rezeknesbiblioteka.lv/index.php/pilstas-bibliotkas/daadi/2275-neredzigo-biblioteka-rezekne-filminas-diena-musinas-duces-dzive-prezentacija). – Resurss aprakstīts 2018. g. 4. dec.
84. **Rūdolfa** Linuža pirmā dzejas grāmata [Elektroniskais resurss] : [tekstā minēta LNERB Rēzeknes filiālbibliotēka]. – Tiešsaistes pakalpojums. – Rīga : Latvijas Neredzīgo biedrība, 2018. – Nos. no tīmekļa lappuses. – Pieejas veids : tīmeklis <http://www.lnbiedriba.lv/lv/par-biedribu/to-un-juridiskie-biedri/rezeknes-to/rudolfa-linuza-pirma-dzejas-gramata/>. - Resurss aprakstīts 2018.g. 4.dec.
85. **Sondore - Strode** Laura. Preiļos pieaug pieprasījums pēc aprūpes mājās [Elektroniskais resurss] : [Latvijas Radio Latgales studijas žurnālistes rakstā minēta Neredzīgo bibliotēka Rēzeknē]. - Tiešsaistes pakalpojums. – [b.v.] : LSM.LV, 2018. – Nos. no tīmekļa lappuses. - Pieejas veids: tīmeklis [www.URL: https://www.lsm.lv/raksts/dzive--stils/veseliba/preilos-pieaug-pieprasijums-pec-aprupes-majas.a285981/](https://www.lsm.lv/raksts/dzive--stils/veseliba/preilos-pieaug-pieprasijums-pec-aprupes-majas.a285981/). – Resurss aprakstīts 2018.g. 30.aug.
86. **Ziemassvētku** pasākums „Prieks dod zvaigznei spožumu” [Elektroniskais resurss] : [tekstā minēta LNERB Rēzeknes filiālbibliotēka]. – Tiešsaistes pakalpojums. – Rēzekne : Rēzeknes pilsētas dome, 2019. – Nos. no tīmekļa lappuses. – Pieejas veids : tīmeklis [www.URL: http://rezekne.lv/events/event/ziemassvetku-pasakums-prieks-dod-zvaigznei-spozumu/](http://rezekne.lv/events/event/ziemassvetku-pasakums-prieks-dod-zvaigznei-spozumu/). - Resurss aprakstīts 2019.g. 9.janv.
87. ... и песни Лолиты Ступане [Elektroniskais resurss] : [par pasākumu Rēzeknes filiālbibliotēkā]. – Tiešsaistes pakalpojums. – Rēzekne : SIA “Rēzeknes Vēstis”, 2015. – Nos. no tīmekļa lappuses. – Pieejas veids : tīmeklis [www.URL: http://www.rv.lv/ru/русский-и-песни-лолиты-ступане//](http://www.rv.lv/ru/русский-и-песни-лолиты-ступане//) . - Resurss aprakstīts 2018.g. 14.dec.

Radio

88. **Preiļos** pieaug pieprasījums pēc aprūpes mājās : [sižetā minēta arī Neredzīgo bibliotēka Rēzeknē] // Latvijas Radio, Raidījums "Labrīt" (2018, 20.jūl.). – Radio sižets pieejams arī portālā : LSM.LV (2018, 20.jūl.).- Tiešsaistes pakalpojums. – Pieejas veids: tīmeklis

www.URL: <http://lr1.lsm.lv/lv/raksts/arpus-rigas/preilos-pieaug-pieprasijums-pec-aprupes-majas.a106558/>. – Resurss aprakstīts 2018.g. 30.aug.

Ventspils filiālbibliotēka

Preses izdevumos

89. **Fišere** Anda. Rubrika “Hallo, Ventas Balss klausās” : [atsauksme par Muzikālās terapijas nodarbībām, kuras notika LNerB Ventspils filiālbibliotēkā]/ Anda Fišere // Ventas Balss .- ISSN 1407-9151. – Nr.108 (2018, 13. jūnijs) 2.lpp.
90. **Fišere** Anda. Rubrika “Hallo, Ventas Balss klausās” : [atsauksme par Muzikālās terapijas pirmo nodarbību, kas notika LNerB Ventspils filiālbibliotēkā 21.04.2018]/ Anda Fišere // Ventas Balss .- ISSN 1407-9151. – Nr.79 (2018, 25. aprīlis) 2.lpp.
91. **Fišere** Anda. Rubrika “Hallo, Ventas Balss klausās” : [atsauksme par pasākumu “Dzejas pēcpusdiena”, kas notika LNerB Ventspils filiālbibliotēkā 29.01.2018] / Anda Fišere // Ventas Balss. - ISSN 1407-9151. – Nr. 21 (2018, 31. janvāris) 2.lpp.
92. **Fišere** Anda. Rubrika “Hallo, Ventas Balss klausās” : [atsauksme par pasākumu “Tuvu, tuvu, tuvāk vēl”, kas notika Gāliņciema bibliotēkā un kur viesojās LNerB Ventspils filiālbibliotēka] / Anda Fišere // Ventas Balss. - ISSN 1407-9151. – Nr. 76 (2018, 23. aprīlis) 2.lpp.
93. **Fišere** Anda. Rubrika "Labo vārdu spēks" : [atsauksme par Ziemassvētku pasākumu, kas sadarbībā ar LNerB Ventspils filiālbibliotēku notika LNB Ventspils TO telpās, tekstā minēta arī bibliotekāre Santa Šepetauska] / Anda Fišere // Ventas Balss. - ISSN 1407-9151. – Nr.236 (2018, 13. decembris), 2.lpp.
94. **Tomase** Aija. Baltais spieķis parādīs ceļu : [raksts par Augustu Lūsi, LNerB Ventspils filiālbibliotēkas lietotāju, viņa dzīves gājumu. Rakstā minēta arī LNerB Ventspils filiālbibliotēka] / Aija Tomase // Ventas Balss. – ISSN 1407-9151. – Nr.193 (2018,12.Okt.), 5.lpp.
95. **Zakalovska** Megija. Par ventspilniekiem un bibliotēkām: [par Ventspils Galvenajā bibliotēkā apskatāmo fotogrāfiju izstādi “Paslēptās bibliotēkas”, kur ir apskatāma arī LNerB Ventspils filiālbibliotēka] / Megija Zakalovska // Ventas Balss .- ISSN 1407-9151. – Nr.85 (2018, 11. maijs) 5.lpp.

Pasākumu plakāti

14. novembrī plkst. 15.00
 Latvijas Neredzīgo bibliotēkā Rīgā
audiogrāmatas
LATVIEŠU TAUTAS PASAKAS
 100 pasakas
 100 mākslinieki
 atvēršanas svētki

Pasākums tiks fotografēts, vēlāk iegūtais materiāls tiks izmantots publikajā vidē

26. SEPTEBRIS
 14:00

Tikšanās ar kalnu ultramaratonistu, grāmatas #Fudzi161km autoru Mārtiņu Zvīdriņu

Latvijas Neredzīgo bibliotēka

Latvija 100

Katēdriņš, Benīns, Kaudriņš, Pūlis
MĒRNIĒKU LAIKI

Izstāde
Citādie Mērnieku laiki
 7. - 21. novembris

Latvijas valsts simtgades informācijas centrs
 (Mūkusalas ielā 3, Latvijas Nacionālajā bibliotēkā, 1. stāvā)

Grāmatas "Mērnieku laiki" Braila rakstā 3. izdevuma atvēršanas svētki
 7. novembrī 2018 // 16⁰⁰

Pasākuma laikā ir jānodrošina, lai visi būtu brīvi pieejami un lai visi būtu apmierināti. Ja kaut kas nav kārtībā, lūgums ziņot ar mums.

Latvijas Neredzīgo bibliotēkā
 Strazdumuižas ielā 80 Rīgā

11. aprīlī 2018 plkst. 13.00

notiks grāmatas *Braila rakstā*
PIRĀTS DŽONS UN KARĀLA KARAVĪRI
 atvēršanas svētki

Piedalās:
 autors RAIMONDS TRŪPS
 māksliniece BAIBA LĪMANE

Pasākumā notiks fotografēšana un atbilstoši tikt izvietoti publikajā telpā!

AUDIOGRĀMATU CIKLA
 "LATVIJAS SIMTGADES ROMĀNI"
 ATVĒRŠANAS SVĒTKI

21. novembrī 16.00
 Latvijas Neredzīgo bibliotēkā
 Rīgā, Strazdumuižas ielā 80

Tikšanās ar rakstniecei Daci Judīnu un komponistu Arturu Nīmani

Latvijas Neredzīgo bibliotēka
 Strazdumuižas ielā 80 Rīgā

aicina uz
 Janas Egles
 grāmatas Braila rakstā
gaismā
atvēršanas svētkiem

28. februārī 2018 plkst. 15.00

Latvijas Neredzīgo bibliotēka
 Strazdumuižas ielā 80, Rīgā

aicina godināt 1991. gada notikumus, apmeklējot bibliotēkas

ATMIŅU PROJEKCIJAS
Barikāžu laiks
 grāmatās, bildēs, video
 no 15. līdz 26. janvārim

Tiekamies bibliotēkas lasītavas jaunajās telpās!

Latvijas Neredzīgo bibliotēka Rīgā
 Strazdumuižas ielā 80

aicina jūs uz
 Valentīndienas pasākumu
Mīlestības pēcpusdienu

14. FEBRUĀRĪ 2018 plkst. 16.00

Mīļi gaidīsim jūs bibliotēkas lasītavā!

SVECĪŠU AIZDEGŠANA STRAZDUMUIŽĀ
 11. novembrī 2018
Mēs savai Latvijai

15.00 Radošo darbu izstāde, zīmējumu galerija "Mana Latvija" un dokumentālās filmas "Jaunatne Latvijas Brīvības cīņās" seanss
 Latvijas Neredzīgo bibliotēkā Strazdumuižas ielā 80

17.00 Lāpu gājiens no Strazdumuižas parka
 Pulcēšanās Strazdumuižas parkā Braila ielā 5

17.30 Ugunsкура aizdegšana, sveču nolikšana
 Strazdumuižas ielā 80

18.00 Literārā konkursa uzvarētāju apbalvošana
 Sveču nolikšana līdz 19.00

*LNERB Ideju tirgū 18.04.2018
Foto: Dinija Bite*

*Janas Egles grāmatas Braila rakstā "Gaismā"
atvēršanas svētki 28.02.2018
Foto: Indra Ozola*

*Audiogrāmatas "Rīgas Vidzemes priekšpilsēta
pirms 100 gadiem" atvēršanas svētki 25.01.2018
Foto: Dinija Bite*

*Raimonda Trūpa bērnu grāmatas Braila rakstā
„PIRĀTS DŽONS UN KARAĻA KARAVĪRI”
atvēršanas svētki 11.04.2018
Foto: Indra Ozola*

*"Grāmatu suņi"
Foto: Mārtiņš Locāns*

*Jāņu ielīgošanas pasākums Strazdumuižā
21.06.2018
Foto: Uģis Skuja*

*Bibliotekārā stunda "Viss ir Tavās rokās!" 05.01.2018
Foto: Skaidrīte Daukšte*

*Taktilajai grāmatai "Вместе веселее"
atvēršanas svētki 25.04.2018
Foto: Skaidrīte Daukšte*

*Pasākums "Ebreju tautas un Daugavpils
kopīgais stāsts" 11.05.2018.
Foto: Skaidrīte Daukšte*

*Taktilās grāmatas "Latvijas simboli"
atvēršanas svētki 30.11.2018
Foto: Skaidrīte Daukšte*